

Специален доклад

**Как институциите
и органите на ЕС
изчисляват, намаляват
и компенсират своите
емисии на парникови
газове?**

ЕВРОПЕЙСКА
СМЕТНА
ПАЛАТА

ЕВРОПЕЙСКА СМЕТНА ПАЛАТА
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUXEMBOURG

Тел.: +352 4398-1

Ел. поща: eca-info@eca.europa.eu
Интернет страница: <http://eca.europa.eu>

Twitter: @EUAuditorsECA
YouTube: EUAuditorsECA

Допълнителна информация за Европейския съюз можете да намерите в интернет (<http://europa.eu>).

Люксембург: Служба за публикации на Европейския съюз, 2014 г.

ISBN 978-92-872-0857-6
doi:10.2865/65557

© Европейски съюз, 2014 г.
Възпроизвеждането е разрешено при посочване на източника.

Printed in Luxembourg

Специален доклад

Как институциите и органите на ЕС изчисляват, намаляват и компенсират своите емисии на парникови газове?

(съгласно член 287, параграф 4, втора алинея от ДФЕС)

Точки

Речник на термините

I – VII Кратко изложение

1 – 7 Въведение

1 – 2 Политиката на Европейския съюз в областта на околната среда има за цел постигането на високо равнище на защита

3 – 4 Предотвратяването на опасното изменение на климата е приоритет за Европейския съюз

5 – 7 Публичните администрации играят важна роля за постигане на целите по отношение на климата

8 – 11 Обхват и подход на одита

12 – 101 Констатации и оценки

12 – 61 Институциите и органите на ЕС нямат общи политики за наблюдение и намаляване на емисиите си на парникови газове

12 – 29 Цялостният въглероден отпечатък на институциите и органите на ЕС не е известен и съществува риск разпокъсаната налична информация да повлияе негативно на надеждността на отчитането

30 – 43 Съществуват доказателства, че намаляват емисиите, дължащи се на институциите и органите на ЕС като цяло, но те са свързани единствено с потреблението на енергия в сградите

44 – 51 Повече от половината от одитираните институции и органи на ЕС не са определили количествени цели за намаляване на емисиите си и само две от инстанциите имат количествени цели за 2020 г.

52 – 61 Компенсацията за остатъчни емисии се използва в ограничена степен, а институциите и органите на ЕС нямат общ подход

62 – 101 Институциите и органите на ЕС не използват пълноценно инструментите за управление на околната среда, популяризирани от Комисията

62 – 76 Напредъкът по отношение на въвеждането на Схемата за управление по околна среда и одит EMAS е бавен

77 – 89 Съгласно настоящите правила екологосъобразните обществени поръчки са по-скоро въпрос на избор, отколкото задължение, и малко институции ги използват системно

90 – 101 Екологосъобразните строителни стандарти за енергийни характеристики не се използват системно в проекти за нови сгради и основен ремонт

102 – 114 **Заклучения и препоръки**

Приложение — Подход на одита за оценка на екологосъобразността на обществените поръчки

Отговори на

- Европейския съвет и Съвета на Европейския съюз**
- Европейската комисия**
- Съда на Европейския съюз**
- Европейската централна банка**
- Европейската сметна палата**
- Европейската служба за външна дейност**
- Европейски икономически и социален комитет и Комитета на регионите на Европейския съюз**
- Европейската инвестиционна банка**
- Европейската агенция за авиационна безопасност**
- Европейската агенция за околната среда**
- Европейската агенция по лекарствата**
- Службата за хармонизация във вътрешния пазар (марки и дизайни)**

Въглероден диоксид (CO₂): естествено срещащ се газ, а също така вторичен продукт от изгаряне на изкопаеми горива като нефт, газ и въглища, изгаряне на биомаса, промени в земеползването и промишлени процеси (например производство на цимент). Това е основният антропогенен парников газ и референтният газ, спрямо който се измерва влиянието на другите парникови газове.

Въглеродна неутралност: състояние, при което нетните въглеродни емисии, свързани с продукт или дейност, се равняват на нула, след като е извършено компенсиране на емисиите, които не могат да бъдат избегнати.

Въглероден отпечатък: широко използван термин за позоваване на общото количество на емисиите на CO₂ и други парникови газове, причинени пряко или косвено от продукт или дейност, или свързани с дейността на физическо лице или организация. Не съществуват задължителни правила на ЕС за изчисляване на въглеродния отпечатък.

Европейски кодекс за енергийна ефективност в центровете за данни: доброволен кодекс за поведение, препоръчан от Европейската комисия за справяне с потреблението на енергия в центровете за данни и необходимостта от намаляване на свързаните с тяхната дейност последици за околната среда, икономиката и сигурността на енергийните доставки.

Еквивалент на пълно работно време (ЕПРВ): единица за измерване на броя на лицата, позволяваща те да бъдат сравнявани, въпреки че може да работят различен брой часове на седмица.

Екологосъобразни обществени поръчки (ЕОП): процедура, чрез която публичните органи се стремят да получат продукти, услуги и строителни работи с намалено въздействие върху околната среда през целия им жизнен цикъл, вместо продукти, услуги и строителни работи със същата основна функция, които иначе биха били предоставени.

Емисии от производствената фаза: съгласно Протокола за парниковите газове емисиите от производствената фаза са непреки емисии на парникови газове, свързани със закупени или придобити стоки и услуги. Те се отделят до момента на получаване от докладващата организация и поради това се наричат също емисии „от люлката до изхода“.

Енергийна ефективност: дадено нещо е енергийно по-ефективно, ако дава повече резултати при еднаква вложена енергия или дава същите резултати при по-малко вложена енергия. Подобряването на енергийната ефективност е начин за намаляване на потреблението на енергия или за ограничаване на ръста на потреблението на енергия.

Енергия от възобновяеми източници: определена в Директива 2009/28/ЕО за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници като енергия от възобновяеми неизкопаеми източници, а именно вятърна, слънчева, аеротермална, геотермална, хидротермална и океанска енергия, водноелектрическа енергия, биомаса, сметищен газ, газ от пречиствателни инсталации за отпадни води и биогазове.

Изменение на климата: според Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата това означава изменение на климата, пряко или непряко свързано с човешка дейност, което променя състава на глобалната атмосфера и което се явява в допълнение към естественото вариране на климата, наблюдавано за сравними периоди от време.

Инструментарий за екологосъобразни обществени поръчки (ЕОП): практически насоки на Генерална дирекция „Околна среда“ на Европейската комисия относно това как в тръжните документи да се включват екологосъобразни изисквания като част от техническите спецификации, критериите за подбор и/или избор на изпълнител и клаузите за изпълнение.

Изместване на емисии: част от намалените емисии на парникови газове в държави, опитващи се да спазват задължителните ограничения, която може да се появи след прехвърляне в други държави, които не са обвързани с подобни ограничения. Например предприятията могат да преместят производството си от развитите в развиващите се страни, за да избегнат ограниченията върху емисиите.

Компенсиране на емисии: компенсирането на въглеродни емисии е механизъм, чрез който физически лица или организации компенсират своите собствени емисии на парникови газове или част от тях, плащайки за еквивалентно намаляване на емисиите на парникови газове, осъществявано другаде по света, например намаляване на емисиите, осъществявано чрез вятърни генератори, които заместват електроцентралите на въглища. Компенсациите се изчисляват спрямо базово положение, представляващо хипотетичен сценарий за това какви биха били емисиите при отсъствие на проект за намаляването им, който да генерира компенсациите на емисии.

Метод за определяне на организационния отпечатък върху околната среда (ОООС): препоръчан от Европейската комисия метод за измерване и оповестяване на екологичните показатели в рамките на цялостния жизнен цикъл на дадена организация. Той включва отчитане на емисиите на парникови газове, но не се ограничава с това.

Намаляване на емисиите: усилия за намаляване на емисиите или повишаване на капацитета на поглътителите на парникови газове. Примерите включват по-ефективно използване на изкопаемите горива, преминаване към енергия от възобновяеми източници, подобряване на изолацията на сградите, както и увеличаване на поглътителите, като например горите, за да бъдат премахнати по-големи количества въглероден диоксид от атмосферата.

Парников ефект: натрупване на топлина в атмосферата в близост до повърхността на Земята (тропосферата), причинявано от емисиите на парникови газове. Както стъклените стени на един парник повишават температурата на въздуха вътре в него, така парниковият ефект загарява повърхността на планетата. Без естествения парников ефект температурата щеше да бъде под нулата. Човешките дейности обаче са засилили в голяма степен естествения парников ефект, и са довели до глобално затопляне, водещо до изменение на климата.

Парникови газове: въглеродният диоксид (CO_2), метанът (CH_4), двуазотният оксид (N_2O) и флуоровъглеводородите (HFCs) са примери за парникови газове, които, поглъщайки слънчево лъчение, са отговорни за парниковия ефект. Като се има предвид различният им потенциал за глобално затопляне, емисиите на парникови газове обикновено се изчисляват и докладват в еквиваленти на въглероден диоксид (CO_2e).

Потенциал за глобално затопляне (ПГЗ): определя въздействието, което даден парников газ ще окаже върху глобалното затопляне за определен период от време в сравнение с въздействието на въглеродния диоксид.

Програма „Зелени сгради“ (ПЗС): доброволна програма на Европейската комисия в подкрепа на икономически ефективните мерки за подобряване на енергийната ефективност и за въвеждане на възобновяеми енергийни източници в нежилищните сгради.

Протокол за парниковите газове: широко използван доброволен стандарт за изчисляване и отчитане на емисии на парникови газове, който е разработен от инициативата за протокол за парниковите газове. Тази инициатива е партньорство с участието на множество заинтересовани страни — предприятия, неправителствени организации, правителства и др., свикани от Института по световните ресурси — екологична НПО със седалище във Вашингтон, и Световния бизнес съвет за устойчиво развитие — коалиция от международни компании със седалище в Женева.

Сграда с близко до нулево нетно потребление на енергия: определена в Директива 2010/31/ЕО относно енергийните характеристики на сградите като сграда с много добри енергийни характеристики. Необходимото количество енергия с близка до нулевата или с много ниска стойност следва да бъде произведено в значителна степен от възобновяеми източници на енергия, включително от такива, разположени на място или в близост.

Устойчиво развитие: съгласно „Доклада Брундланд“ от 1987 г. за Общото събрание на ООН устойчивото развитие е развитие, което задоволява днешните нужди, без да се излага на риск способността на бъдещите поколения да посрещат собствените си нужди.

CO₂ еквивалент (CO₂e): универсална единица за измерване на емисиите на парникови газове, която отразява различния им потенциал за глобално затопляне.

EMAS: доброволна Схема за управление по околна среда и одит на Европейския съюз. Тази схема е съвместима с ISO 14001, но изискванията ѝ, които трябва да бъдат изпълнени, са още по-високи.

ISO 14001: този стандарт, разработен от Международната организация по стандартизация, определя критериите за система за управление на околната среда и по него може да бъде да бъде извършена сертификация. Той не диктува изисквания за екологични показатели, но очертава рамка, която дадено дружество или организация може да следва, за да създаде ефективна система за управление на околната среда.

I

За да се ползва с доверие политиката на Европейския съюз в областта на климата, институциите и органите на ЕС трябва като публични администрации да заемат челно място в разработването и прилагането на политики за намаляване на техните емисии на парникови газове („въглероден отпечатък“). След 2005 г. институциите и органите на ЕС успяха да обърнат тенденцията за увеличаване на емисиите, свързани с техните сгради. Те обаче пропуснаха възможността да изготвят и приложат обща политика, която да допринесе за постигането на целта на Съюза до 2020 г. емисиите да се намалят с 20 % спрямо нивото от 1990 г.

II

Шест от 15-те одитирани институции и органи на ЕС не са докладвали своите емисии през 2012 г., а тези, които са направили това, не са изчислили или разкрили пълния размер на тези емисии. Поради това цялостният въглероден отпечатък не е известен и разпокъсаната налична информация рискува да подкопае доверието в усилията за отчитане и намаляване на емисиите.

III

Доказателства, че намалява количеството на емисиите, дължащи се на институциите и органите на ЕС като цяло, са налични единствено за потреблението на енергия в сградите. Наличните данни за други емисии, по-специално тези, които са причинени от мобилността, не дават възможност за установяване на ясна тенденция.

IV

Постигнатото до момента общо намаляване на емисиите до голяма степен се дължи на доставката на електрическа енергия, произведена от възобновяеми източници, която се отчита като нулева емисия в изчисленията на въглеродния отпечатък.

V

Институциите и органите на ЕС не използват пълноценно инструментите за управление на околната среда, популяризираните от Комисията. Напредъкът по отношение на въвеждането на Европейската схема за управление по околна среда и одит (EMAS) е бавен. Регистрацията в EMAS за публичните администрации е възможна от 2001 г., а към месец юни 2014 г. в нея са регистрирани седем от 15-те одитирани институции и органи на ЕС. Екологосъобразните обществени поръчки се разглеждат по-скоро като въпрос на избор, отколкото като задължение, и само малка част от институциите и органите ги използват системно.

VI

Предстоящата цел на ЕС за намаляване на емисиите на парникови газове до 2030 г. предоставя на институциите и органите на ЕС нова възможност за разработване и прилагане на обща политика.

VII

Сметната палата препоръчва Комисията да предложи обща политика за намаляване на въглеродния отпечатък на институциите и органите на ЕС. Тази политика следва да включва обща количествена цел за намаляване на емисиите на парникови газове до 2030 г. Институциите и органите на ЕС следва да:

- a) въведат хармонизиран подход за отчитане на емисиите си, като включат също така всички съответни непреки емисии;
- б) разработят общ подход за компенсиране на доброволен принцип на емисиите на парникови газове, които не могат да бъдат избегнати;
- в) използват пълноценно популяризираните от Комисията инструменти за управление на околната среда, по-специално по отношение на екологосъобразността на обществените поръчки.

Политиката на Европейския съюз в областта на околната среда има за цел постигането на високо равнище на защита

01

В член 11 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) се предвижда, че изискванията за защита на околната среда трябва да бъдат включени в определянето и изпълнението на политиките и действията на Съюза, в частност, за да се насърчи устойчивото развитие.

02

Политиката на Съюза в областта на околната среда има за цел постигането на високо равнище на защита. Тя се основава на принципите на предпазните мерки и превантивните действия, на принципа на приоритетното поправяне на щетите още при източника на замърсяване на околната среда и на принципа „замърсителят плаща“¹.

Предотвратяването на опасното изменение на климата е приоритет за Европейския съюз

03

За 2020 г. ЕС пое твърд ангажимент² за постигане на най-малко 20 %-но намаляване на емисиите си на парникови газове (ПГ) спрямо 1990 г.³

04

За 2030 г. Европейската комисия предложи да се постави като цел намаляването на вътрешните емисии на парникови газове от ЕС с 40 % в сравнение с емисиите през 1990 г.⁴ Европейският парламент призова за намаляване с най-малко 40 %⁵.

Публичните администрации играят важна роля за постигане на целите по отношение на климата

05

Двата най-важни източника на емисии на парникови газове в Европа са производството на енергия чрез изгаряне на гориво и транспортът⁶. Публичните администрации на всички равнища могат да повлияят на обема на тези и на други емисии като променят начина, по който работят. При възлагането на обществени поръчки те могат да насърчават устойчиви от гледна точка на околната среда решения за необходимите строителни работи, стоки и услуги.

06

За да се ползва с доверие политиката на Европейския съюз в областта на климата, е важно институциите, органите, службите и агенциите на ЕС (наричани по-нататък „институции и органи на ЕС“) да дават пример и да заемат челно място в разработването и прилагането на стратегии за намаляване на въглеродния отпечатък на публичните администрации. **Каре 1** предоставя информация за това как се изчислява въглеродният отпечатък на дадена организация.

07

В светлината на принципите, предвидени в Договора, съществуват два допълващи се начина за намаляване на въздействието на емисиите на парникови газове на институциите и органите на ЕС върху околната среда:

- като приоритет, чрез намаляване на тези емисии;
- чрез компенсиране на остатъчните емисии.

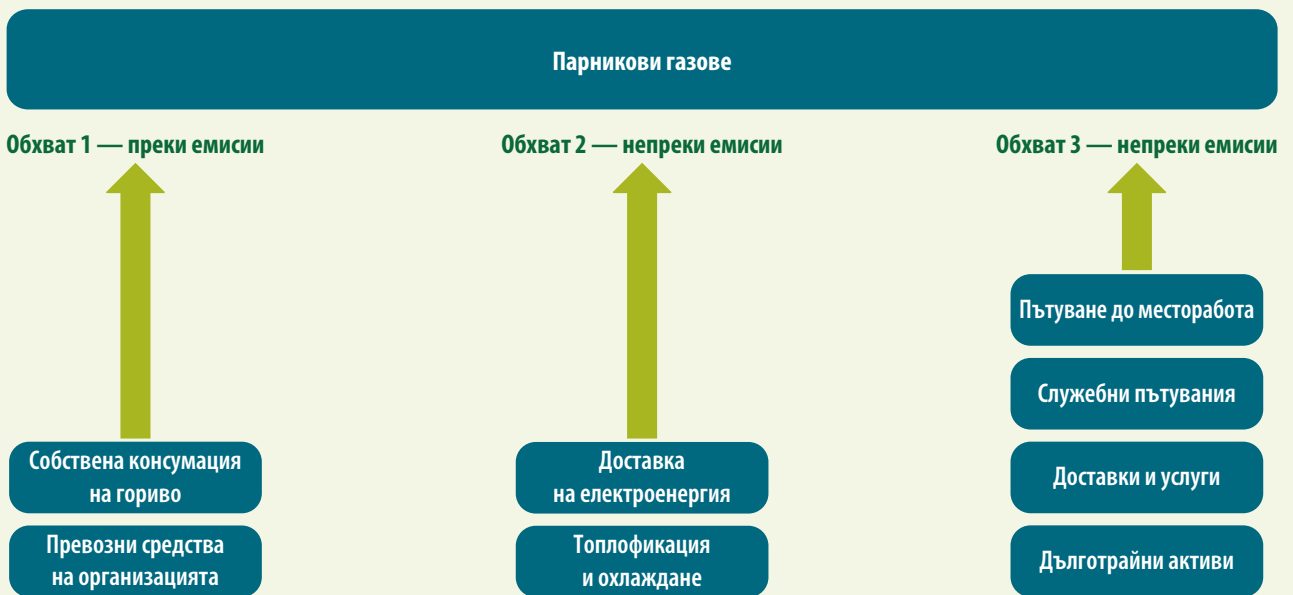
- 1 Вж. член 191 от ДФЕС.
- 2 Вж. Заключение на председателството на Европейския съвет от 8—9 март 2007 г., точка 32.
- 3 Европейският съвет предложи този ангажимент да се увеличи до абсолютно намаляване на емисиите с 30 %, ако други водещи икономики се съгласят да поемат своя справедлив дял от усилието за намаляване на глобалните емисии.
- 4 COM(2014) 15 окончателен от 22 януари 2014 г. — Рамка за политиките в областта на климата и енергетиката през периода 2020—2030 година.
- 5 Резолюция на Европейския парламент от 5 февруари 2014 г. относно рамката за политиките в областта на климата и енергетиката за периода до 2030 г. (2013/2135(INI))
- 6 Eurostat Pocketbook, *Energy, transport and environment indicators*, 2013 edition (Джобно издание на Евростат, *Показатели за енергията, транспорта и околната среда*, 2013 г.).

Изчисляване на въглеродния отпечатък на дадена организация

Въглеродният отпечатък съответства на общото количество на емисиите на парникови газове (ПГ), свързани пряко и косвено с дейността на дадена организация. Източници на тези емисии са например производството на електроенергия в електроцентрали, отоплението с изкопаеми горива и транспортните дейности.

Парниковите газове, като например въглеродният диоксид (CO₂), метанът (CH₄), двуазотният оксид (N₂O) и флуорированите въглеводородите (HFCs), имат различен потенциал да влияят на глобалното затопляне. Един тон метан например е еквивалентен на 25 тона CO₂. За да бъде отчетено това, количеството на всеки отделен газ се изразява в еквиваленти на въглероден диоксид (CO₂e), така че общото въздействие на всички източници да може да бъде обобщено като една стойност.

В широко използвания Протокол за парниковите газове се прави разграничение между три категории източници на емисии („обхвата“). Диаграмата по-долу показва някои източници, които са най-приложими за публичните администрации.

Първоначално отчитането от страна на организациите беше съсредоточено върху емисиите от обхват 1 и обхват 2. Все по-често обаче емисиите от обхват 3 също се вземат под внимание с цел всеобхватно управление на рисковете и възможностите, свързани с парниковите газове.

Източник: Европейска сметна палата

Обхват и подход на одита

08

Всички институции и органи на ЕС с повече от 500 служители през 2012 г. бяха включени в обхвата на одита. В допълнение, Европейската агенция за околна среда беше включена поради нейните специфични задачи, пряко свързани с темата на одита. **Таблица 1** съдържа списък на 15-те институции и органи на ЕС, обхванати от одита. За целите на одита Европейският съвет и Съветът на Европейския съюз (наричани по-нататък „Съвета“) бяха третирани като едно цяло, тъй като Европейският съвет не разполага със собствен секретариат, а се обслужва от Генералния секретариат на Съвета на ЕС. По същия начин Европейският икономически и социален комитет и Комитетът на регионите (по-нататък наричани също „Комитетите“) бяха третирани като едно цяло, тъй като те споделят своите сгради, логистика и преводачески услуги и ги управляват съвместно. Одитът отдели специално внимание на Европейската комисия не само поради нейната величина, но също така поради нейната роля на институция на ЕС, която е носител на законодателната инициатива.

09

В своя одит Сметната палата оцени дали институциите и органите на ЕС имат политики за намаляване на въздействието от техните административни дейности върху околната среда и дали тези политики се прилагат ефективно. Сметната палата провери:

- а) дали институциите и органите на ЕС са изчислили своите емисии на парникови газове, дали са намалили тези емисии и дали са компенсирали остатъчните емисии чрез заплащане на компенсации;
- б) дали са използвали пълноценно популяризираните от Комисията инструменти за управление на околната среда с цел намаляване на емисиите.

10

Одитът беше основан на въпросници и събеседвания, както и на анализ на документи и статистически данни, публикувани или предоставени от одитираните институции и органи на ЕС. Беше включен също така преглед на извадка от процедури за възлагане на обществени поръчки.

11

Одитът нямаше за цел да проверява емисиите на въглероден диоксид, т.е. да бъдат изчислявани или преизчислявани емисиите на CO₂ на одитираните институции и органи на ЕС, или да се проверява точността на изходните данни. Освен ако не е посочено друго, данните, цитирани в настоящия доклад, се отнасят за 2012 година.

Таблица 1

15-те институции и органи на ЕС, обхванати от одита

	Брой на длъжностите по щатно разписание за 2012 г. (2014 г.)	Местонахождение
Европейска комисия	25 065 (24 901)	Брюксел, Люксембург, Испра, Хел, Карлсруе, Петен, Севиля, Грейндж, представителства в държавите членки
Европейски парламент	6 684 (6 773)	Брюксел, Люксембург, Страсбург, информационни бюра в държавите членки
Европейски съвет ¹	3 153 (3 101)	Брюксел
Съвет на Европейския съюз		Брюксел, Люксембург
Европейска инвестиционна банка ²	2 185 ³ (2 369) ³	Люксембург
Съд на Европейския съюз	1 952 (1 991)	Люксембург
Европейска служба за външна дейност	1 670 (1 661)	Брюксел ⁴
Европейска централна банка	1 448 (2 602)	Франкфурт на Майн
Европейски икономически и социален комитет ⁵	1 255 (1 252)	Брюксел
Комитет на регионите на Европейския съюз ⁵		
Европейска сметна палата ⁶	887 (882)	Люксембург
Служба за хармонизация във вътрешния пазар	775 (861)	Аликанте
Европейска агенция за авиационна безопасност	634 (685)	Кьолн
Европейска агенция по лекарствата	590 (599)	Лондон
Европейска агенция за околна среда	136 (135)	Копенхаген

1 Европейският съвет се обслужва от Генералния секретариат на Съвета на ЕС.

2 ЕИБ участва в одита на доброволни начала.

3 Броят позиции се отнася за края на 2012 г. и края на 2013 г.

4 Централа

5 Комитетите имат общи сгради и логистика и ги управляват съвместно.

6 Констатациите на Европейската сметна палата не са подлагани на външна проверка.

Институциите и органите на ЕС нямат общи политики за наблюдение и намаляване на емисиите си на парникови газове

Цялостният въглероден отпечатък на институциите и органите на ЕС не е известен и съществува риск разпокъсаната налична информация да повлияе негативно на надеждността на отчитането

12

Според Сметната палата надеждната и изчерпателна информация за действителния размер на въглеродния отпечатък на институциите и органите на ЕС е основна предпоставка за изготвянето и прилагането на ефективни стратегии за намаляване на емисиите като надежден и убедителен пример за подражание. Подобна информация понастоящем не е налична за повечето от институциите и органите на ЕС.

Липсва общ подход за изчисляване на въглеродния отпечатък на институциите и органите на ЕС

13

Не съществува задължително законодателство на ЕС за изчисляване на въглеродните отпечатъци на публичните администрации. Следователно институциите и органите на ЕС по принцип са свободни да решават дали искат да докладват емисиите, причинени от техните дейности, и съответно как да ги изчисляват и контролират.

Въпреки това те могат да бъдат обект на определени задължения за отчитане в съответните приемни държави, например по отношение на енергийните характеристики на своите сгради. Тези задължения за отчитане обаче не са хармонизирани в целия ЕС.

14

За разлика от една развиваща се в частния сектор практика⁷, във Финансовия регламент на ЕС⁸ не се изисква включването на информация за околната среда в докладите, които се подават съгласно Дял IX от него („Представяне на отчетите и счетоводна отчетност“)⁹. Не съществуват и междуинституционални споразумения по тази тема.

15

Организациите, които участват в доброволната Схема на ЕС за управление по околна среда и одит EMAS¹⁰ трябва да докладват по основен показател „емисии“, който включва общия размер на годишните емисии на парникови газове, изразени в тонове еквивалент на CO₂. Въпреки това според Решението на Комисията за създаване на ръководство за потребителя, посочващо необходимите стъпки за участие в EMAS¹¹, подходът към количественото определяне на емисиите все още има нужда от разясняване. Във всички случаи ръководството препоръчва организациите да докладват не само преките, но и значителните непреки емисии на парникови газове (вж. *каре 1*).

- 7 Четвъртата Директива на Съвета от 25 юли 1978 година, приета на основание член 54, параграф 3, буква ж) от Договора относно годишните счетоводни отчети на някои видове дружества (78/660/ЕИО), (ОВ L 222, 14.8.1978 г., стр. 11) предвижда, че ако е подходящо и дотолкова, доколкото е необходимо за разбирането на развитието, изпълнението или състоянието на дружеството, годишният доклад трябва да включва и нефинансова информация, включително информация, отнасяща се до въпроси, свързани с околната среда. През април 2013 г. Комисията внесе законодателно предложение (СОМ(2013) 207 окончателен от 16 април 2013 г.), за да направи това докладване задължително за дружества, чийто среден брой на служителите надвишава 500.
- 8 Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза и за отмяна на Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 на Съвета (ОВ L 298, 26.10.2012 г., стр. 1). Регламентът не се прилага за Европейската централна банка и Европейската инвестиционна банка. Агенциите на ЕС имат финансови правила, които следват правилата, приложими към общия бюджет на Съюза.
- 9 Годишният доклад на Европейската централна банка включва раздел относно въпроси, свързани с околната среда. Европейската инвестиционна банка докладва относно въпросите на околната среда в своя доклад за корпоративна отговорност, който е част от годишния доклад на Групата на ЕИБ.
- 10 За повече подробности относно EMAS вж. точки 62—76.
- 11 Вж. страници 25 и 26 от Решение на Комисията 2013/131/ЕС от 4 март 2013 година за създаване на ръководство

16

В препоръка, приета на 9 април 2013 година¹², Комисията насърчава използването на метода за определяне на организационния отпечатък върху околната среда (ОООС) за измерване или оповестяване на екологосъобразността на публични организации на база жизнения цикъл, което включва отчитане на емисиите на парникови газове. ОООС е разработен от Съвместния изследователски център на Комисията с отчитане на препоръките на съществуващите широко признати организационни методи за отчитане на състоянието на околната среда и документи с насоки.

17

Според Комисията разработването на метода на ОООС е предизвикано от факта, че „настоящото разпространение на различаващи се помежду си методи и инициативи за оценка и оповестяване на екологосъобразността води до объркване и недоверие към информацията относно екологосъобразността“.¹³ Както показва одитът на Сметната палата, този анализ се прилага и за отчитане от страна на институциите и органите на ЕС относно техните собствени въглеродни отпечатъци.

Шест от 15-те одитирани институции и органи на ЕС не са отчетели своите емисии на парникови газове през 2012 г., а тези, които са направили това, не са изчислили или разкрили всички елементи

18

Одитът разглежда достъпната в институциите и органите на ЕС информация относно техните съответни емисии на парникови газове през 2012 г. Европейският съвет и Съветът на Европейския съюз, Европейската сметна палата, Европейската служба за външна дейност, Европейската агенция за авиационна безопасност и Европейската агенция по лекарствата не са публикували информация за своите емисии през 2012 година. Останалите са докладвали само непълна информация.

19

При липсата на задължителни правила за това как да се изчислява въглеродният отпечатък на дадена организация, като референтен показател при одита беше използван докладът на Европейския парламент относно въглеродния отпечатък, поради неговия широк обхват. **Таблица 2** показва сравнителна разбивка на източниците на емисии, които са били или не са били взети предвид, както и докладваните равнища на емисиите.

за потребителя, посочващо необходимите стъпки за участие в EMAS съгласно Регламент (ЕО) № 1221/2009 на Европейския парламент и на Съвета относно доброволното участие на организации в Схемата на Общността за управление по околната среда и одит (EMAS) (ОВ L 76, 19.3.2013 г., стр. 1).

- 12 Препоръка 2013/179/ЕС на Комисията от 9 април 2013 година относно използването на общи методи за измерване и оповестяване на показатели за екологосъобразността на продукти и организации на база жизнения цикъл (ОВ L 124, 4.5.2013 г., стр. 1).
- 13 Вж. съображение 2 от Препоръка 2013/179/ЕС на Комисията.

Таблица 2 Отчитане на CO₂ е емисии за 2012 г. (представена е единствено информация, която е била или ще бъде публикувана, като обхватът на отчитане на Европейския парламент е използван като референтен показател)

	Емисии през 2012 г. (тонове CO ₂ е)	91 893	18 801	16 441	17 793	2 145	704	42 911	1 066	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
Европейски парламент	●													
Съд на Европейския съюз	●													
Европейска инвестиционна банка	●													
Европейска централна банка	●													
Служба за хармонизация във вътрешния пазар	●													
Европейска агенция за околна среда	○ ¹													
Европейска комисия	○ ²													
Комитетите (ЕИСК и КР)	○ ²													
Европейски съвет и Съвет на ЕС	○ ²													
Европейска сметна палата	○ ²													
Европейска служба за външна дейност	○ ²													
Европейска агенция за авиационна безопасност	○ ²													
Европейска агенция по лекарствата	○ ²													
ОБХВАТ НА ДОКЛАДВАНЕТО														
включва емисии от:														
Потребление на енергия в сградите	●													
Изтичане на охлаждащи газове	●													
Превоз на стоки	●													
Превоз на хора	●													
Пътуване до месторабота														
Пътуване до месторабота	●													
Службни пътувания														
Посетители	●													
Закупуване на стоки и услуги	●													
Отпадъци	●													
Дълготрайни активи⁶														
Строителство на сгради														
Строителство на сгради	●													
Офис обзавеждане														
Офис обзавеждане	●													
ИТ оборудване														
ИТ оборудване	●													
Друго оборудване														
Друго оборудване	●													

Легенда:
 ● Обхванати
 ● (●) Обхванати от приблизителна оценка
 ○ Частично обхванати
 x Необхванати
 N/A Няма налични данни

1 Не са публикувани годишни данни, само общи данни за периода 2010–2012 г.
 2 Само сградите в обхвата на схемата за управление по околна среда и одит EMAS.
 3 Пътуванията на членовете на Парламента за заседания в Брюксел и Страсбург не са включени.
 4 Включени са само служебните автомобили.
 5 Включена е само хартията.
 6 Емисии, генерирани по време на строителство или производство на дълготрайни стоки.
 Забележка: Повечето данни за емисиите са от различни годишни декларации за околна среда на докладващите институции и органи. По отношение на Съда данните са от външно проучване на въглеродния отпечатък. По отношение на ЕИБ — данните са от нейния доклад относно въглеродния отпечатък за 2012 г.

20

Както се вижда от **таблица 2** Европейският парламент е взел предвид широк набор от източници на емисии при отчитането на своите цялостни годишни емисии. Поради този широк обхват докладваният от Парламента размер на емисиите е почти толкова голям, колкото емисиите, докладвани от всички останали институции и органи на ЕС взети заедно. Въпреки че разгледаните от Парламента категории източници на емисии по принцип са изчерпателни, той е взел решение да не докладва относно емисии, причинени от пътуването на неговите членове от техните държави до мястото на заседанията в Брюксел или в Страсбург.

21

Докладването от страна на Комисията в нейната годишна декларация за околната среда от 2013 г. относно емисиите на парникови газове като еквивалент на CO₂ се ограничава до информация относно емисиите, причинени от потреблението на енергия в сградите в рамките на обхвата на EMAS в Брюксел, Люксембург и Петен¹⁴, както и от служебни автомобили, използвани на тези места.

22

Европейският икономически и социален комитет и Комитетът на регионите са докладвали само емисиите, причинени от потреблението на енергия в сградите. От Комитетите обясниха, че те са готови да преразгледат въпроса дали да изчисляват цялостното въздействие върху околната среда, след като бъде изготвена хармонизирана методология в съответствие със стандартите на ЕС въз основа на подхода за определяне на организационния отпечатък върху околната среда (ОООС).

Три от институциите и органите на ЕС показват стремеж да подобрят докладването

23

Обхватът на докладването от страна на Европейската централна банка постепенно се разширява от 2008 г. насам. Въпреки това емисиите, причинени от пътуването на служителите от техните домове до работното място, и емисиите, причинени от строителството на новите помещения на банката, не са били изчислени.

24

От бюджетната 2012 година насам Европейската инвестиционна банка прилага методологията на Протокола за парниковите газове¹⁵. Въпреки това емисиите, причинени от производството на закупени продукти (различни от хартия), емисиите, причинени от доставени услуги, и емисиите, генерирани по време на производството на материални активи (като например оборудване и транспортни средства), не са включени в обхвата на докладването.

25

Службата за хармонизация във вътрешния пазар е планирала да разшири обхвата на своето докладване от 2013 г. нататък въз основа на проучване от външен консултант. В обхвата на настоящото проучване обаче не са включени емисиите от производствената фаза на закупени стоки и услуги и от материалните активи. Освен това то обхваща само емисиите от полети, но не и емисиите от други служебни пътувания или от пътувания на служители от националните органи, които посещават ОНМ.

14 Вж. **таблица 6**.

15 World Business Council for Sustainable Development / World Resources Institute, *GHG Protocol Corporate Standard*. (Световен бизнес съвет за устойчиво развитие / Институт за световните ресурси, Корпоративен стандарт за протокол за парниковите газове).

Три институции на ЕС трябва да се подготвят за докладване относно емисиите, тъй като са започнали процеса по присъединяване към EMAS

26

Генералният секретариат на Съвета (ГСС) е планирал да възложи проучване за установяване на въглеродния отпечатък на Съвета. Проучването ще обхване само дейностите в Брюксел. Емисиите, причинени от представители на държавите членки, пътуващи от и до родните си страни, за да присъстват на срещи, организирани от ГСС, не попадат в обхвата на планираното проучване. Заседанията на Съвета в Люксембург или в държавите членки също няма да бъдат разглеждани.

27

През 2010 година Съдът на Европейския съюз е бил обект на цялостно външно проучване на въглеродния му отпечатък. Подходът за изчисляване на отпечатъка е бил същият като при този на Парламента. През 2011 г. и 2012 г. са били извършени актуализации по отношение на големи източници на емисии. Данните са публикувани през юни 2014 г.

28

През ноември 2013 г. Сметната палата сключва договор с външен консултант, за да се подготви за EMAS. Решение относно това как да се процедира с докладването на емисиите е в процес на обсъждане по време на провеждането на одита.

Комисията все още не е взела решение дали при докладването да използва метода за организационен отпечатък върху околната среда

29

Проучване на метода за ОООС, проведено в Съвместния изследователски център в Испра, показва, че методът може да се прилага за публичната администрация. Комисията обаче все още не е стартирала процеса на изготвяне на по-подробни секторни правила за проучване на ОООС (СППОООС) за публичните администрации. Освен това според Комисията евентуалното разпространение на метода подлежи на по-нататъшен анализ, по-специално с оглед на ресурсите, необходими за неговото прилагане.

Съществуват доказателства, че намаляват емисиите, дължащи се на институциите и органите на ЕС като цяло, но те са свързани единствено с потреблението на енергия в сградите

30

При липсата на надеждна и изчерпателна информация за действителния размер на въглеродния отпечатък на институциите и органите на ЕС е трудно да се установят общите тенденции по отношение на техните емисии на парникови газове. За тази цел се налага одитът понякога да разчита на правдоподобни, но подкрепени само с ограничени налични доказателства предположения.

31

Приетите или предложени в ЕС решения за намаляване на емисиите определят 1990 г. като референтна година (вж. точки 3 и 4). Въпреки това липсват конкретни данни за емисиите на институциите и органите на ЕС, датиращи от 1990 година. Вследствие на това не е възможно да се оценят настоящите им резултати спрямо техните действителни емисии през 1990 година.

32

Въпреки това са налице някои доказателства, които навеждат на мисълта, че като цяло емисиите са се увеличили значително в периода след 1990 г. и поне до 2005 година¹⁶. Това увеличаване на емисиите е причинено от разширяването на ЕС, нарастващите дейности на съществуващите институции и органи, както и от създаването на нови такива.

33

През 2006 г. усилията за намаляване на емисиите на парникови газове започват да придобиват по-големи мащаби. Обратът е съсредоточен върху емисиите, причинени от потреблението на енергия в сградите. Обемът на тези емисии зависи от общото ниво на потребление на енергия за отопление, охлаждане, осветление, готвене, електрически и електронни устройства и центрове за данни¹⁷, както и от дела на изразходваната енергия, произведена с ниски или нулеви емисии на парникови газове.

Използването на зелена електроенергия допринася за преобръщане на тенденцията на увеличаване на емисиите, причинени от потреблението на енергия в сградите...

34

През 2007 г. институциите и органите на ЕС започват да купуват електроенергия от възобновяеми източници („зелена електроенергия“¹⁸) за частта от тяхното търсене на електроенергия, която не е обхваната от собствено производство. Всички одитирани институции и органи на ЕС понастоящем използват зелена електроенергия за всички свои външни доставки на електроенергия или поне за значителна част от тях.

35

При изчисляването на въглеродния отпечатък зелената електроенергия обикновено се отчита като нулева по отношение на емисиите¹⁹. Сметката за въздействие на зелената електроенергия върху общият размер на отпечатъка се очаква да бъде от порядъка на 20 %, при условие че цялата електроенергия е от възобновяеми източници и се прилага изчерпателен обхват на докладване за емисиите на парникови газове. Преминването към зелена електроенергия следователно води до намаляване на общите емисии, освен ако паралелно не е налице толкова голямо увеличение на общото потребление на енергия от невъзобновяеми източници, че неговото въздействие да не може да бъде сметнато от зелената електроенергия. Такава ситуация обаче не се наблюдава в одитираните институции и органи на ЕС.

16 Например общото потребление на енергия в сградите на Комисията в Брюксел през 2005 г. е с около 60 % над нивото, достигнато през 2000 г. — най-ранната година, за която Сметната палата разполага с данни.

17 Общото ниво на потребление на енергия в сградите се влияе от различни фактори, по-специално от следните: броя и размера на сградите, интензивността на тяхното ползване от гледна точка на броя настанени служители и продължителността на ползване, техните енергийни характеристики в техническо отношение, ефективността на управлението на сградите, поведението на служителите и климатичните колебания.

18 Зелената електроенергия трябва да отговаря на критериите за гаранция за произход, определени в Директива 2009/28/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 г. за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници и за изменение и впоследствие за отмяна на директиви 2001/77/ЕО и 2003/30/ЕО (ОВ L 140, 5.6.2009 г., стр. 16).

19 Зелената електроенергия не е докладвана с нулеви емисии в годишната декларация за околната среда на Комисията за сградите в Брюксел.

... но зелената електроенергия от външни доставчици има своите ограничения като средство за намаляване на емисиите на парникови газове

36

Най-голямата част от зелената електроенергия, която институциите и органите на ЕС изразходват, се доставя от външни доставчици — в Брюксел и Люксембург посредством междуинституционални договори. Въпреки това зелената електроенергия, предоставяна от външни доставчици, има две съществени ограничения по отношение на намаляването на емисиите на парникови газове: в момента тя не е на разположение за всички и не е средство за постоянно подобряване на енергийната ефективност.

37

Количеството зелена електроенергия на пазара в момента е ограничено. Поради това закупуването на зелена електроенергия намалява глобалните емисии на парникови газове единствено ако вследствие на това електроенергията, произвеждана от изкопаеми горива, бъде заменена с производство от нови, допълнителни съоръжения за производство на електроенергия от възобновяеми източници. Повишеното търсене на зелена електроенергия обаче вероятно ще доведе и до по-голямо предлагане, поне в дългосрочен план.

38

Зелената електроенергия е еднократна мярка за постигане на бързо и видимо намаляване на емисиите, но не е инструмент за непрекъснато подобряване. Преминаването към зелена електроенергия осигурява допълнително време преди въвеждането на по-нататъшни мерки за намаляване на общото потребление на енергия.

Наличните данни за емисии, причинени от мобилност, не дават възможност за установяване на ясна тенденция

39

Поради специфичното естество на институциите и органите на ЕС емисиите, причинени от мобилност, имат тенденцията да бъдат по-значителни, отколкото в случая с по-голямата част от администрациите в държавите членки. С цел да се направи всеобхватно изчисление на емисиите, причинени от мобилността, трябва да бъдат взети под внимание следните източници:

- а) пътуване до и от работното място;
- б) командировки/служебни пътувания;
- в) посетители и външни участници в заседания и конференции, организирани от институциите и органите.

40

Ако тези източници бяха включени, емисиите, свързани с мобилността, щяха да съставляват най-малко половината от общото количество емисии, докладвани от страна на институциите и органите на ЕС. Въпреки това повечето налични данни за емисиите, причинени от мобилност, в момента не са толкова пълни и надеждни, колкото данните за потреблението на енергия в сградите. Например по отношение на служителите, пътуващи между дома и работното си място, данните, които служат като основа за изчисления, обикновено имат голям марж на грешка. Само данните на Европейския парламент и на Европейската инвестиционна банка дават възможност за оценка на тенденциите за по-дълъг период от време, а съответните резултати в абсолютно изражение насочват в различни посоки.

41

Европейският парламент е докладвал емисии, свързани с мобилността, които в абсолютна стойност са приблизително с 20 % по-високи през 2012 г., отколкото през 2006 г. Това увеличение се дължи основно на повишените емисии, причинени от пътуванията на посетители на Парламента²⁰ до Брюксел и Страсбург, но също и на факта, че икономите от пътуванията на служителите между Брюксел, Люксембург и Страсбург (вж. **каре 2**) са по-малки от увеличенията, свързани със служебни пътувания извън тези три места²¹. Все пак в относително изражение Парламентът е постигнал намаление от 3,3 % на своите емисии, свързани с мобилността, като еквивалент на пълно работно време²².

42

Европейската инвестиционна банка докладва, че емисиите, свързани с мобилността, през 2012 г. са били с 6 % по-ниски, отколкото през 2007 г. Емисиите на един служител в организацията са намалели с 36 %.

- 20 Единствено пътувания, субсидирани от Парламента, са взети под внимание.
- 21 Парламентът докладва, че пътуванията на служителите между трите основни седалища за 2012 г. възлизат на 2,5 % от въглеродния отпечатък. Пътуванията на служителите до други места (предимно със самолет) представляват 6,9 % от отпечатъка.
- 22 Концепцията на Парламента за „еквивалент на пълно работно време“ (вж. речника на термините) включва не само членове и служители, но също така и посетители.

Каре 2

По-малко емисии, причинени от пътувания между Брюксел, Люксембург и Страсбург

Емисиите на парникови газове от пътуванията на служителите на Европейския парламент между Брюксел, Люксембург и Страсбург са намалели с 34 % през 2012 г. в сравнение с 2006 година. Това се дължи предимно на факта, че пътуването с влак в голяма степен е заменило пътуването със самолет.

Километри (милиони)	2006 г.	2012 г.	Развитие
С автомобил	10,4	9,3	- 10 %
С влак	3,0	7,1	+ 139 %
Със самолет	4,8	0,5	- 90 %
ОБЩО	18,1	16,9	- 7 %

Източник: Изчисления на Европейската сметна палата въз основа на данни, предоставени от Парламента. Забележка: Сборът на единичните данни може да не се равнява на общата стойност поради закръгляне.

Съществува тенденция дълготрайните активи, доставките и услугите да бъдат пренебрегвани като източници на емисии, въпреки тяхната значимост

43

Доставките на стоки (като хранителни продукти или канцеларски материали) или услугите (като почистване или кетъринг) причиняват емисии, които рядко са подложени на оценка, с изключение на емисиите, свързани с хартия. Същото важи и за емисии, генерирани по време на производството на дълготрайни стоки (като оборудване, свързано с информационните технологии) и строителството или ремонта на сгради. Единствено Европейският парламент е изчислил пълното въздействие на дълготрайните активи, стоките и услугите върху въглеродния си отпечатък, който е от порядъка на 30 % от общо докладваните емисии за 2012 година. За Съда тяхното въздействие е изчислено на базата на данни за 2010 г.

Повече от половината от одитираните институции и органи на ЕС не са определили количествени цели за намаляване на емисиите си и само две от институциите имат количествени цели за 2020 г.

44

Според Сметната палата поставянето на количествено измерими цели за намаляване на емисиите е важно за планирането и гарантирането на устойчивостта на управлението на околната среда на дадена организация. Публичното оповестяване на такива цели и постигането им е важно за доверието в усилията за намаляване на емисиите на парникови газове.

45

През 2013 г. повече от половината от одитираните институции и органи на ЕС не са определили количествени цели за намаляване на емисиите си от парникови газове. Останалите са установили цели, свързани със специфични дейности или източници на емисии, или общи цели, като Европейският парламент съчетава и двата вида цели (вж. **таблица 3**).

Предпочитание е дадено на цели с кратък времеви хоризонт...

46

В по-голямата част от случаите краткосрочните цели са използвани с времеви хоризонт от една до три години. Одитът установи, че такива краткосрочни цели могат да се окажат полезни дотолкова, доколкото са възможни „бързи победи“, например при намаляването на емисиите чрез преминаване към зелена електроенергия. Основният риск, свързан с краткосрочните цели, е, че те не осигуряват подходящ времеви хоризонт за стъпки, които изискват повече подготовка и които водят до намаляване на емисиите едва няколко години след първоначалното решение (по-специално при строителни проекти). Освен това одитът установи, че съществува риск краткосрочните цели за потреблението на енергия в сградите, определяни от една година за следващата, да бъдат нарушени от климатични колебания.

Таблица 3

Количествени цели за намаляване на емисиите на парникови газове

	Секторни цели	Общи цели	Абсолютни цели	Относителни цели	Краткосрочни цели (1—3 години)	Средносрочна цел (2020 г.)	Дългосрочна цел (2030 г.)
Европейски парламент	●	●	х	●	х	● ¹	х
Европейска комисия	●	х	●	●	●	х	х
Европейска централна банка	х	●	●	х	●	х	х
Комитетите (ЕИСК и КР)	●	х	х	●	●	х	х
Европейска инвестиционна банка	х	●	х	●	х	●	х
Европейска агенция за околна среда	●	х	●	●	●	х	х
Европейски съвет и Съвет на ЕС	х	х	х	х	х	х	х
Съд на Европейския съюз	х	х	х	х	х	х	х
Европейска сметна палата	х	х	х	х	х	х	х
Европейска служба за външна дейност	х	х	х	х	х	х	х
Служба за хармонизация във вътрешния пазар	х	х	х	х	х	х	х
Европейска агенция за авиационна безопасност	х	х	х	х	х	х	х
Европейска агенция по лекарствата	х	х	х	х	х	х	х

1 Освен това допълнително са определени някои междинни цели за намаляване на електроенергията, хартията и отпадъците до 2016 г.

Количествените цели определят количественото намаление на емисиите, което да бъде постигнато за определеното време. Съществуват четири вида количествени цели:

- **Секторните** цели се отнасят до емисиите, причинени от специфични дейности (напр. емисии от отопление и охлаждане на сгради).
- **Общата** цел се отнася до общото количество на емисиите, причинени от дейностите на институция/орган.
- **Абсолютните** цели се стремят да намалят емисиите, причинени от специфични дейности или от институция/орган като цяло, в сравнение с количеството емисии през базова година.
- **Относителните** цели са насочени към намаляване на емисиите на един служител или на квадратен метър в сравнение с базова година.

47

Целите за намаляване на емисиите се определят в абсолютни показатели (намаляване на общите емисии) или в относителни показатели (намаляване на емисиите на човек или на квадратен метър), или като съчетание от двете. Определянето на абсолютни цели за намаляване на емисиите в по-голяма степен съответства на политиката на ЕС в областта на климата, която е обвързана с ангажимент за намаляване на общите емисии.

Освен това преследването на абсолютни цели за намаляване на емисиите предполага, че резултатите също се подобряват в относително изражение, освен ако дадена институция или даден орган не е в ситуация на спад на дейността.

... а където съществуват цели за 2020 г., те са относителни

48

Европейският Парламент и Европейската инвестиционна банка са определили цели за 2020 г. Тези цели са докладвани като относителни цели.

49

В декларацията за околната среда на Парламента целта е между 2006 г. и 2020 г. емисиите, изразени в еквивалент на пълно работно време на персонала, да се намалят с 30 %. В **таблица 4** са сравнени емисиите през 2006 г.²³ с емисиите през 2012 г. както в абсолютно изражение, така и в относително изражение като еквивалент на пълно работно време на персонала²⁴.

Таблица 4

Намаляване на емисиите на парникови газове на Парламента в абсолютно и в относително изражение

	2006 г.	2012 г.	Намаляване на емисиите
Общо емисии в тонове CO ₂ e	100 138	91 893	- 8,2 %
Емисии, изразени в еквивалент на пълно работно време	9,37	6,89	- 26,4 %

Източник: Декларация за околната среда на ЕП за 2013 г.

50

В доклада на ЕИБ за въглеродния отпечатък за 2012 г. за мониторинг и докладване на постиженията в сравнение с референтната 2007 г. е използвана цел за намаляване на въглеродния отпечатък на човек с най-малко 20 % до 2020 г. В **таблица 5** са сравнени емисиите през 2007 г. с емисиите през 2012 г. както в абсолютно изражение, така и в относително изражение на един служител²⁵.

Таблица 5

Намаляване на емисиите на парникови газове на ЕИБ в абсолютно и в относително изражение

	2007 г.	2012 г.	Намаляване на емисиите
Общо емисии в тонове CO ₂ e	17 932	16 441	- 8,3 %
Емисии на служител	11,9	7,5	- 37,0 %

Източник: Доклад на Европейска инвестиционна банка относно въглеродния отпечатък за 2012 г.

- 23 2006 г. е първата година, за която е докладван въглеродният отпечатък на Парламента.
- 24 Нетни емисии (зелената електроенергия се отчита с нулеви емисии). Концепцията на Парламента за „еквивалент на пълно работно време“ (вж. речника на термините) включва не само членовете и служителите на Парламента, но също и посетителите.
- 25 Нетни емисии (зелената електроенергия се отчита с нулеви емисии). Следва да се отбележи, че данните на ЕИБ за емисиите не могат да бъдат сравнени с данните на Парламента, тъй като основните методологични концепции се различават.

Констатации и оценки

Не са установени дългосрочни цели за периода след 2020 г.

51

Нито една от институциите и нито един от органите на ЕС не са си поставили дългосрочни цели за периода след 2020 година. Предложението на Комисията от януари 2014 г. относно задължителна за ЕС цел за намаляване на емисиите на парникови газове до 2030 г. (вж. точка 4) предвижда възможност за институциите и органите на ЕС да разработят и прилагат общ дългосрочен подход.

Компенсацията за остатъчни емисии се използва в ограничена степен, а институциите и органите на ЕС нямат общ подход

52

Компенсирането на въглеродни емисии²⁶ е механизъм, чрез който дадена организация компенсира своите собствени емисии на парникови газове или част от тях, плащайки за еквивалентно намаляване на емисиите на въглероден диоксид, осъществявано другаде по света, например намаляване на емисиите, осъществявано чрез вятърни генератори, които заместват електроцентралите на въглища. Висококачественото компенсиране трябва да бъде проверено по призната схема, за да се гарантира, че намаляването на емисиите е добавъчно (т.е. изключва намаляване на емисии, което би се случило въпреки всичко) и постоянно, че не е двойно отчетено и че се избягва изместване на емисии. Ако всички емисии, които не могат да бъдат избегнати, се компенсират, дадена дейност може да се счита за „въглеродно неутрална“²⁷.

53

Институциите и органите на ЕС не са задължени да използват компенсирането на въглеродни емисии. Въпреки това някои от тях са започнали да го прилагат, макар и често в ограничена степен. Одитът установи, че цените, които те са платили за компенсиране, са били в диапазона от 3,45 до 24,5 евро на тон CO₂e и следователно доста под максималната цена от 40 евро (по цени от 2007 г.), определена от Европейския парламент и Съвета в Директивата за чистите превозни средства²⁸.

Малка част от институциите и органите на ЕС използват компенсиране на въглеродни емисии на доброволни начала

54

Европейската агенция за околната среда (ЕАОС) първа започва да използва компенсиране на въглеродни емисии. През 2006 г. във връзка със служебните пътувания е въведена система за компенсиране на въглеродните емисии. Туристическата агенция на ЕАОС изчислява причинените емисии и съответните компенсации се използват в подкрепа на така наречените проекти „Златен стандарт“²⁹ за енергийна ефективност в Африка. Общите разходи за компенсиране на въглеродни емисии през 2012 г. са в размер на 11 286 евро за 745 тона, при цена от 15,15 евро на тон. Освен това през юли 2013 г. е взето решение за компенсиране на емисиите, свързани с отопление през 2010 г., 2011 г. и 2012 г., за сума в размер на 2 420 евро, при цена от 10 евро на тон, отпуснати за проект за ВЕИ парк в Турция.

26 Компенсирането на въглеродни емисии не трябва да се бърка със схемата на ЕС за търговия с емисии (СТЕ на ЕС), която е задължителна система за ограничаване и търговия с квоти за емисии на парникови газове при дейности с високо потребление на енергия. Вж. Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета за установяване на схема за търговия с квоти за емисии на парникови газове в рамките на Общността и за изменение на Директива 96/61/ЕО на Съвета (ОБ L 275, 25.10.2003 г., стр. 32).

27 Вж. определението на Министерството по въпросите на енергетиката и изменението на климата на Обединеното кралство (UK Department of Energy and Climate Change) в неговия документ „A guide to carbon offsetting for the public sector“ (Ръководство за компенсиране на емисиите на въглероден диоксид в публичния сектор), редакция 2, 2011 г., стр. 11: Въглеродно неутрален означава, че при прозрачен процес на изчисляване на емисиите, намаляване на тези емисии и компенсиране на остатъчните емисии, нетните емисии на въглероден диоксид са равни на нула.

28 Вж. приложението (таблица 2) към Директива 2009/33/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 година за насърчаването на чисти и енергийнонеэффективни пътни превозни средства (ОБ L 120, 5.5.2009 г., стр. 5).

29 Златният стандарт е широко използван доброволен стандарт за сертифициране на проекти за компенсиране на емисиите на въглероден диоксид, инициран през 2003 г. от група неправителствени организации.

55

Службата за хармонизация във вътрешния пазар използва компенсиране на въглеродните емисии от 2010 г. с цел постепенно да стане въглеродно неутрална, като се има предвид, че обхватът на докладване на нейните емисии на CO₂ ще се разшири през следващите години. За 2145-те тона докладвани емисии през 2012 г. са били използвани компенсации на стойност 52 549 евро, т.е. 24,5 евро на тон в подкрепа на проект за разпространение на ефикасни печки на дървесно гориво в Нигерия.

56

През 2012 г. Европейският парламент използва за първи път система за компенсиране на въглеродните емисии. Бюрото на Парламента решава да компенсира някои категории емисии (по-специално емисиите, свързани с потреблението на енергия в сградите и служебните пътувания на длъжностни лица), които съставляват около 27 % от докладвания въглероден отпечатък на Парламента за 2011 година. Поради спад на пазарните цени на кредитите за компенсиране на въглеродните емисии, вместо първоначалната прогнозна цена от 705 000 евро, реалната цена, платена от Парламента, е била 89 558 евро³⁰ (3,45 евро на тон) за проект за енергийна ефективност в завод за производство на стомана в Китай, който се придържа към „златния стандарт“ за качество³¹.

57

Европейската централна банка използва компенсиране на въглеродни емисии за служебни пътувания с влак. С 30,9 тона CO₂ е през 2012 г. това представлява само малка част от емисиите, причинени от служебни пътувания. По отношение на възлагането на обществени поръчки за услуги за международни служебни пътувания в Насоките на ЕЦБ за устойчиви обществени поръчки³² от декември 2012 г. се препоръчва въвеждането на изискване спечелилият oferent да компенсира 100 % от емисиите на парникови газове, причинени от служебни пътувания.

В Насоките се предлага проектите, свързани с предоставянето на компенсации за въглеродните емисии, да отговарят на критериите за допълняемост и устойчивост, да се избягва изместване на въглеродни емисии и двойно отчитане, както и компенсациите да бъдат проверявани от независима трета страна проверител. По време на одита препоръката все още не е изпълнена.

Два от органите на ЕС са решили да използват компенсиране, но са отложили или спрели изпълнението

58

През 2007 г. Управителният комитет на Европейската инвестиционна банка одобрява принципа на въглеродна неутралност и решава, че банката ще компенсира своите остатъчни емисии, след като се вземат подходящи мерки те да бъдат намалени посредством висококачествени въглеродни кредити. По време на одита обаче решението все още не е изпълнено. ЕИБ е решила, че изпълнението ще започне през 2014 г. с компенсирането на остатъчния въглероден отпечатък за 2013 г.

59

През 2008 г. Европейската агенция за авиационна безопасност (ЕААБ) подписва рамков договор за предоставяне на услуги за компенсиране на въглеродните емисии, причинени от въздушния транспорт. ЕААБ съобщава, че договорот е бил суспендиран през 2010 г. след обявяването на съкращенията на бюджетните разходи за пътуване. През 2012 г. ЕААБ е използвала компенсации на въглеродни емисии за служебни пътувания с влак.

30 Това е по-малко от 10 % от наличната сума съгласно член 239 от бюджета на Парламента за разходи, свързани с компенсации на въглеродните емисии (950 000 евро). Останалата част от сумата по член 239 обаче не е била използвана за закупуване на повече компенсационни кредити.

31 Що се отнася до държавите на произход на компенсационните кредити, никакви изисквания не са били включени в техническите спецификации, въпреки че външният консултант на Парламента е препоръчал да се отдава предпочитание на държавите — членки на ЕС, или на най-слабо развитите страни.

32 Вж. също така точка 88.

Комисията не използва компенсации на въглеродни емисии

60

На уебсайта на Комисията³³ комисарят по действията в областта на климата предлага на гражданите на ЕС да помислят за прилагане на доброволно компенсиране на въглеродните емисии във връзка с полетите (вж. **каре 3**).

61

Въпреки това, както по-голямата част от институциите и органите на ЕС, Комисията понастоящем не компенсира своите емисии, включително и тези, причинени от пътуванията с въздушен транспорт на нейните членове и служители. Ръководителите в институциите и органите, които понастоящем не компенсират своите емисии, използват различни аргументи, които могат да бъдат обобщени, както следва:

а) Компенсирането на въглеродните емисии не се възприема като допълнение към намаляването на собствените емисии, а по-скоро като алтернативна възможност, която е по-малко надеждна от усилията за намаляване на собствените емисии. Поради това всички налични бюджетни кредити следва да бъдат инвестирани в мерки за енергийна ефективност.

- б) Компенсирането на въглеродните емисии се счита за преждевременно, докато не бъдат изчерпани всички други възможности за избягване или намаляване на съществуващите емисии.
- в) Една политика за постигане на въглеродна неутралност с помощта на компенсиране на емисиите би изисквала подходяща правна и финансова рамка, обща за всички институции и органи на ЕС.
- г) Качеството на компенсациите на въглеродните емисии не винаги е гарантирано в достатъчна степен.

Според Сметната палата тези въпроси ще бъдат решени по подходящ начин, като се използват висококачествени компенсации в допълнение към мерките за намаляване на емисиите (а не вместо подобни мерки).

33 *Ways you can fight climate change (Начини за борба с изменението на климата)*, януари 2014 г. (http://ec.europa.eu/clima/citizens/tips/tips_04_en.htm).

Европейският комисар по действията в областта на климата предлага използване на компенсиране на въглеродните емисии за полети, които не могат да бъдат избегнати

„Полетите са най-бързо развиващият се източник на емисии на CO₂ в света. Ако летите, можете да обмислите възможността да „компенсирате“ въглеродните си емисии. Съществуват организации, които изчисляват емисиите, които сте причинили, и инвестират пари в енергия от възобновяеми източници.“

Институциите и органите на ЕС не използват пълноценно инструментите за управление на околната среда, популяризиращи от Комисията

Напредъкът по отношение на въвеждането на Схемата за управление по околна среда и одит EMAS е бавен

62

Комисията подкрепя насърчаването на схемата на ЕС за управление по околна среда и одит във всички държави членки. Целта на EMAS е непрекъснато подобряване на екологичните показатели на организациите чрез системна и редовна оценка на тяхното управление на всички екологични аспекти на техните дейности — следователно не само по отношение на емисиите на парникови газове. Акредитирани външни проверяващи по околна среда трябва да валидират спазването на разпоредбите на Регламента относно EMAS от страна на дадена организация, преди тя да може да бъде регистрирана от компетентните органи в държавите членки, както и редовно след това, преди всяко подновяване на регистрацията³⁴. Според Комисията EMAS е най-надеждният и солиден инструмент за управление на околната среда, който съществува на пазара³⁵. Схемата е отворена и за организации извън ЕС.

63

Участието в EMAS е доброволно и участниците в нея „могат да извличат допълнителна полза с оглед на регулаторния контрол, икономии на разходи и обществен имидж, при условие че са в състояние да покажат, че са подобрили екологичните си резултати“³⁶. Регламентът относно EMAS позволява участниците да регистрират само части от дадена организация.

Регистрацията в EMAS за публичните администрации е възможна от 2001 г., а през юни 2014 г. са били регистрирани седем от одитираните институции и органи на ЕС

64

Първият Регламент относно EMAS, приет през 1993 г., се ограничава до предприятия от промишления сектор. При първото преразглеждане на Регламента относно EMAS през 2001 г. (EMAS II), схемата е отворена за всички икономически сектори, включително публичните и частните услуги. Институциите на ЕС са приканени „да се стремят да възприемат принципите, залегнали в регламента“³⁷. Второто преразглеждане (EMAS III), прието през 2009 г., направи схемата по-привлекателна за малките организации, включително публичните органи, които имат под 250 души персонал.

34 През януари 2014 г. повече от 4 500 организации и около 7 800 обекта бяха регистрирани по EMAS.

35 Вж. EMAS factsheet „EMAS and ISO 14001: complementarities and differences“ (EMAS и ISO 14001: допълняемост и разлики: http://ec.europa.eu/environment/emas/pdf/factsheet/EMASiso14001_high.pdf).

36 Вж. съображение 8 от Регламент (ЕО) № 1221/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2009 година относно доброволното участие на организации в Схемата на Общността за управление по околна среда и одит (EMAS) и за отмяна на Регламент (ЕО) № 761/2001 и на решения 2001/681/ЕО и 2006/193/ЕО на Комисията (ОВ L 342, 22.12.2009 г., стр. 1).

37 Вж. съображение 21 от Регламент (ЕО) № 761/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 19 март 2001 година за допускане на доброволно участие на организации в Схемата на Общността по управление на околната среда и одитиране (СОУОСО) (ОВ L 114, 24.4.2001 г., стр. 1).

65

През юни 2014 г. седем от одитираните институции и органи на ЕС са регистрирани по EMAS, а други пет се подготвят за регистрация. В **таблица 6** се съдържа преглед на ситуацията.

66

Три от институциите и органите на ЕС, които са сертифицирани по EMAS, са използвали възможността да регистрират само части от своите обекти или сгради. В повечето случаи тези ограничения в обхвата са временни и засягат сгради, които все още не отговарят на изискванията на EMAS или за които се планира да бъдат освободени през следващите години.

Таблица 6

Регистрация по схемата на ЕС за управление по околна среда и одит

Институция/орган	Регистрация по EMAS или планирана регистрация	Обхваната сградна площ през 2013 г.	
Европейска агенция за околната среда	От 2005 г.	100 %	
Европейска Комисия	От 2005 г.	Брюксел	85 %
		Люксембург	31 %
		Петен (JRC)	100 %
		Други сгради на JRC	0 %
		Служба за публикации (Люксембург)	0 %
		Грейндж	0 %
		Изпълнителни агенции	0 %
		Представителства в държавите членки	0 %
		Обща обхваната сградна площ	57 %
Европейски парламент	От 2007 г.	Три основни седалища Офиси в държавите членки	85 % 0 %
Служба за хармонизация във вътрешния пазар	От 2008 г.		77 % (една сграда под наем не е обхваната)
Европейска централна банка	От 2010 г.		100 % (с изключение на пространството в един външен център за данни)
Европейски икономически и социален комитет	От 2011 г.		100 % от пет сгради, които се ползват самостоятелно
Комитет на регионите			0 % от сградите, които се делят с Комисията
Европейски съвет	В процес на подготовка, регистрацията е планирана за 2015 г.		Няма данни
Съвет на Европейския съюз			
Европейска агенция по лекарствата	В процес на подготовка, регистрацията е планирана за 2015 г.		Няма данни
Съд на Европейския съюз	В процес на подготовка, регистрацията е планирана за 2016 г.		Няма данни
Европейска сметна палата	В процес на подготовка, регистрацията е планирана за 2016 г.		Няма данни
Европейска инвестиционна банка	Подготовка на система за управление на околната среда Няма решение за прилагане на EMAS (като алтернатива се обмисля въвеждане на ISO 14001)		Няма данни
Европейска агенция за авиационна безопасност	Няма решение за подготвяне за EMAS		Няма данни
Европейска служба за външна дейност	Няма решение за подготвяне за EMAS		Няма данни

EMAS в Комисията понастоящем има значителни ограничения в обхвата

67

По отношение на Комисията настоящите ограничения в обхвата на EMAS са по-съществени в сравнение с други институции и органи. Това може частично да се обясни с размера на Комисията, по-специално с големия брой обекти в множество държави членки, както и с големия брой сгради, които трябва да бъдат обхванати. Въпреки това закъсненията могат да се отдадат и на бавния процес на вземане на решения и ниското равнище на приоритетност от гледна точка на наличните човешки ресурси.

68

След успешното приключване на пилотен проект по EMAS за някои отдели, обхващащ осем сгради в Брюксел през 2005 г., решението на Комисията за разширяване на обхвата на регистрацията по EMAS до всички нейни дейности и сгради в Брюксел и Люксембург е взето едва през септември 2009 г. Не е определен краен срок за постигането на тази цел.

69

През 2010 г. системите за управление на петте сгради, в които се помещава Съвместният изследователски център са сертифицирани по ISO 14001. Въпреки това е пропусната възможността едновременно с това да се получи регистрацията по EMAS³⁸.

70

През ноември 2013 г. Комисията се ангажира да приложи EMAS „своевременно за всички свои дейности и обекти в рамките на Европейския съюз“³⁹. Разширяването на регистрацията по EMAS до дейностите и съоръженията на Съвместния изследователски център и Хранителната и ветеринарна служба в Грейндж е споменато изрично в решението. В него обаче не се споменава нищо относно изпълнителните агенции и представителствата на Комисията в държавите членки (в над 35 сгради с обща площ от приблизително 38 000 квадратни метра). Използването на схемата в представителствата би дало възможност за активно популяризиране на EMAS в държавите членки и би показало, че тя може да носи ползи и за малките организации⁴⁰.

71

Подобни съображения са в сила и в делегациите на ЕС (в повече от 140 държави с обща площ от приблизително 250 000 квадратни метра), които в момента се управляват от Европейската служба за външна дейност (ЕСВД). ЕСВД все още не се е ангажирала с прилагането на EMAS.

38 EMAS включва всички изисквания на ISO 14001, но отива още по-далече. Двете системи могат да бъдат валидирани и сертифицирани едновременно. По този начин едновременното сертифициране по двете системи изисква съвсем ограничени допълнителни разходи, ако въобще има такива.

39 Решение C(2013) 7708 окончателно от 18 ноември 2013 г. за прилагане на Схемата на Общността по управление на околната среда и одит (EMAS) от службите на Комисията.

40 Комисията публикува „Инструментарий по EMAS за малки организации“ и насърчава стандартизирана методология, наречена „С EMAS е лесно“.

EMAS предполага разходи, но носи както подобрения в областта на околната среда, така и финансови икономии

72

Одитът установи, че разходите за внедряване на EMAS са от 50 000 евро до един милион евро на година в зависимост от размера на институцията или органа на ЕС и в зависимост от амбициите по отношение на ефективността на системата. Тази прогнозна оценка включва разходи за персонал и разходи, свързани с проверка и услуги за вътрешен одит, но не и инвестициите в резултат на самата EMAS.

73

Обикновено въвеждането на EMAS води до подобрения на ефективността, които започват да се забелязват на етапа на подготовката за първоначална регистрация по EMAS. Например през 2012 г. Европейската централна банка (регистрирана по EMAS от 2010 г.) и Комитетите (регистрирани по EMAS от 2011 г.) отчитат намаление от приблизително 20 % на човек на потреблението на електроенергия в сравнение с 2008 г. и постоянен спад, започващ и в двата случая от 2009 г.

74

Подобни икономии имат положително въздействие не само върху околната среда, а също и във финансово отношение. Като цяло институциите и органите на ЕС, които са въвели EMAS, не следят специално финансовите икономии, които се реализират благодарение на схемата. EMAS обаче има незабавно положително финансово въздействие, когато икономите от потреблението на енергия и други ресурси се получават без предварителни инвестиции, по-специално благодарение на по-доброто управление на сградите (напр. коригиране на отоплителните периоди и средната температура) или на промяна в поведението на персонала (напр. изключване на електроуредите преди напускане на офиса).

75

Когато за реализирането на подобрения се изискват инвестиции, финансовите икономии идват на по-късен етап. Например Службата за хармонизация във вътрешния пазар е направила оценка на финансовото въздействие от своите инвестиции в резултат на EMAS, насочени към повишаване на енергийната ефективност в сградите (соларни панели, вътрешно реновиране, инсталация за охлаждане) за периода 2010 – 2012 г., които са възлезли на приблизително 2,5 млн. евро. Според Службата очакваните икономии от разходи за енергия предполагат период за възвръщане на инвестицията от около седем години.

76

Комисията е изчислила общите икономии, постигнати през 2012 г. благодарение на мерките по EMAS за намаляване на потреблението на енергия и вода в сградите ѝ в Брюксел, на около седем милиона евро⁴¹. През 2012 г. общото потребление на енергия в сградите на Комисията в Брюксел⁴² е било приблизително 15 % по-ниско в сравнение с 2005 г.

Съгласно настоящите правила екологосъобразните обществени поръчки са по-скоро въпрос на избор, отколкото задължение, и малко институции ги използват системно

77

Екологосъобразните обществени поръчки (ЕОП) са определени в съобщението на Комисията, озаглавено „Обществени поръчки, насочени към една по-добра околна среда“⁴³ като „процедура, чрез която публичните органи се стремят да получат продукти, услуги и строителни работи с намалено въздействие върху околната среда през целия им жизнен цикъл, вместо продукти, услуги и строителни работи със същата основна функция, които иначе биха били предоставени“.

- 41 Съгласно прилаганата методология 2005 г. се взема като референтна година. На базата на показателя за енергопотребление през 2005 г. [kwh/m²] и реалната площ през 2012 г. е изчислено „виртуално потребление“ за 2012 г. (без въвеждането на мерките за икономия на енергия и вода по EMAS). „Виртуалното потребление“ за 2012 г. е сравнено с реалното потребление за 2012 г. След това разходите за това „виртуално потребление“ по цени за 2012 г. са сравнени с настоящите/реалните разходи през 2012 г., за да се получи размерът на реализираните финансови икономии.
- 42 Данните се отнасят до сградите, заемани от Комисията и включени в портфолиото на недвижимите имоти за всяка конкретна година. Изпълнителните агенции не са включени в обхвата на изчисленията.
- 43 COM(2008) 400 окончателен от 16 юли 2008 г.

Констатации и оценки

78

Правилата, които в момента се прилагат по отношение на обществените поръчки на институциите и органите на ЕС, с едно изключение⁴⁴, не включват задължение за възлагане на обществени поръчки за стоки, услуги и строителни работи с намалено въздействие върху околната среда. Екологосъобразните обществени поръчки се възприемат като въпрос на избор и не са задължителни.

79

Във Финансовия регламент на ЕС не се споменава използването на екологосъобразни обществени поръчки⁴⁵. Неговите правила за прилагане⁴⁶ позволяват в обществените поръчки да се използват съображения, свързани с околната среда, и да се определят правила за това как да се процедира, ако подобни съображения се използват в техническите спецификации или като критерии за подбор или избор на изпълнител, или пък в клаузите за изпълнение в договорите. Разпоредбите на правилата за прилагане са съобразени с предишната директива на ЕС за обществените поръчки⁴⁷.

80

Разпоредбите на директивата за насърчаването на чисти и енергийно ефективни пътни превозни средства⁴⁸, която изисква от публичните органи да разгледат енергийните аспекти и въздействието върху околната среда през целия експлоатационен живот, обаче не са включени в правилата за прилагане. Същото се отнася и за Директивата за посочването на енергийната ефективност върху етикети⁴⁹, която изисква от възлагачите органи да се стремят да възлагат поръчки само за продукти, отговарящи на критериите за най-високи показатели и за принадлежност към най-високия клас енергийна ефективност⁵⁰.

На последно място, в правилата за прилагане на Финансовия регламент също така не са взети под внимание съответните разпоредби на Директивата относно енергийната ефективност⁵¹. В резултат на това правните задължения, понастоящем наложени на всички ЕС институции и органи с оглед на екологосъобразността на обществените поръчки, са с по-ниски изисквания отколкото задълженията, наложени на органите на държавите членки.

Комисията насърчава екологосъобразните обществени поръчки на доброволен принцип

81

„Наръчникът за обществените поръчки“⁵², издаден от Генерална дирекция „Бюджет“ на Комисията, и „Циркулярът за включване на екологични съображения в обществените поръчки, възлагани от институциите на ЕС“⁵³, насочват читателя към доброволните препоръки за екологосъобразни обществени поръчки⁵⁴ и „Инструментариума за ЕОП“, публикувани от Генерална дирекция „Околна среда“ на Комисията (наричана по-нататък ГД „Околна среда“).

- 44 Понастоящем съществува само една област, в която екологосъобразните обществени поръчки са задължителни за институциите на ЕС: енергийно ефективното офис оборудване, попадащо в обхвата на програмата „Energy Star“. Виж член 6 от Регламент (ЕО) № 106/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 15 януари 2008 г. относно програма на Общността за етикетиране на енергийната ефективност на офис оборудване (ОВ L 39, 13.2.2008 г., стр. 1).
- 45 Като цяло във Финансовия регламент не се споменават и понятията като „околна среда“, „устойчиво развитие“ или „устойчивост“.
- 46 Делегиран регламент (ЕС) № 1268/2012 на Комисията от 29 октомври 2012 година относно правилата за прилагане на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета относно финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза (ОВ L 362, 31.12.2012 г., стр. 1).
- 47 Директива 2004/18/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 31 март 2004 г. относно координирането на процедурите за възлагане на обществени поръчки за строителство, услуги и доставки, ОВ L 134, 30.4.2004 г., стр. 114.
- 48 Директива 2009/33/ЕО.
- 49 Директива 2010/30/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 19 май 2010 г. относно посочването на консумацията на енергия и на други ресурси от продукти, свързани с енергопотреблението, върху етикети и в стандартна информация за продуктите (ОJ L 153, 18.6.2010 г., стр. 1).
- 50 Вж. член 9 от Директива 2010/30/ЕО.
- 51 Директива 2012/27/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно енергийната ефективност, за изменение на директиви 2009/125/ЕО и 2010/30/ЕС и за отмяна на директиви 2004/8/ЕО и 2006/32/ЕО (ОВ L 315, 14.11.2012 г., стр. 1).

82

Инструментариумът за екологосъобразни обществени поръчки (ЕОП) предлага екологични изисквания, които да бъдат включвани в техническите спецификации, критериите за подбор и/или избор на изпълнител и клаузите за изпълнение, посочени в тръжната документация. При началото на одита на Сметната палата, критериите за ЕОП, популяризиран в инструментариума, обхващат 19 групи продукти/услуги⁵⁵. За всяка от тези групи продукти/услуги се предлагат по два вида критерии за ЕОП. Според ГД „Околна среда“:

- а) Основните критерии са тези, които са подходящи за използване от всеки договарящ орган и отчитат ключовите въздействия върху околната среда. Те са създадени, за да бъдат използвани при минимум усилия за допълнителна проверка или увеличение на разходите с цел да се позволи лесно прилагане на ЕОП.
- б) Всеобхватните критерии са за онези, които искат да закупят най-добрите екологосъобразни продукти, налични на пазара. Те може да наложат допълнителни усилия за проверка и/или увеличаване на разходите в сравнение с други продукти със същата функционалност.

Много институции и органи са използвали екологосъобразни обществени поръчки, но малко са онези, които са го правили системно

83

При одита се установи, че Европейската агенция за околната среда и Европейската централна банка⁵⁶ на практика са направили задължителни посредством вътрешни инструкции и системен мониторинг екологосъобразните обществени поръчки във всички съответни случаи. В Комитета на регионите и Европейския икономически и социален комитет задължението за екологосъобразни обществени поръчки се прилага само за търговете на техните съвместни служби. Европейската служба за външна дейност е уведомила Сметната палата, че все още не използва екологосъобразни обществени поръчки. Всички останали използват екологосъобразни обществени поръчки, но не системно.

84

При одита беше проверена тръжната документация на 160 процедури за обществени поръчки, отнасяща се до екологосъобразността на процедурите, във всички институции и органи на ЕС, за да се види дали инструментариумът за ЕОП или други екологични критерии са били включени в документите за обществените поръчки. Повечето от тези процедури са стартирали и/или приключили през 2012 г. В **таблица 7** са обобщени резултатите. Повече подробности за подхода при одита са предоставени в **приложението**.

- 53 Май 2007 г., актуализиран през януари 2013 г.
- 54 Европейска комисия, *Buying green! A handbook on green public procurement*, 2nd edition 2011 (Да купуваме зелено! Наръчник за екологосъобразни обществени поръчки, второ издание от 2011 г.). „Индикативен документ за службите на Комисията“, който по никакъв начин не може да се счита за задължителен за институциите.
- 55 1. Копирна и графична хартия; 2. Продукти и услуги за почистване; 3. ИТ офис оборудване; 4. Строителство; 5. Транспорт; 6. Обзавеждане; 7. Електроенергия; 8. Храни и кетърингови услуги; 9. Текстил; 10. Продукти и услуги за озеленяване; 11. Прозорци, остъклени врати и покривни прозорци; 12. Топлинна изолация; 13. Твърди подови настилки; 14. Стенни панели; 15. Комбинирано производство на топлинна енергия и електроенергия; 16. Пътно строителство и пътни знаци; 17. Улично осветление и пътна сигнализация; 18. Мобилни телефони; 19. Вътрешно осветление.
- 56 По отношение на ЕЦБ все още е прекалено рано да се оцени дали е налице пълно изпълнение на инструкциите, но същевременно е ясно, че е постигнат напредък.

Таблица 7

Използване на екологосъобразни критерии в тръжната документация

Категория	Брой	Общ дял
Присъщо екологични	8	5 %
Високоекологични	21	13 %
Екологични	32	20 %
Слабоекологични	57	36 %
Неекологични	42	26 %
Общ брой на разгледаните процедури	160	100 %

85

Повече от половината от процедурите са оценени като „неекологични“ или само „слабоекологични“ поради една от следните причини:

- а) В тръжните документи не са включени екологични критерии или в тях има само задължение оферентът да отговаря на действащото законодателство в областта на околната среда (неекологични).
- б) Основните критерии, препоръчани в инструментариума за ЕОП, изобщо не са използвани (неекологични) или са използвани само в ограничена степен (слабоекологични).
- в) Екологосъобразните критерии за избор на изпълнител са със слаба относителна тежест, което прави въздействието им върху резултата от търга малко вероятно, доколкото те не са комбинирани с изисквания по отношение на околната среда, включени в техническите спецификации или в критериите за подбор (слабоекологични).

Критериите за ЕОП на Комисията не обхващат всички подходящи области за обществени поръчки и основните критерии понякога не са достатъчно амбициозни

86

От 2008 г. Комисията е публикувала 22 набора с критерии за ЕОП. Въпреки това обаче определен брой подходящи области за обществени поръчки все още не са обхванати. В работната програма за ЕОП за 2014 г. на ГД „Околна среда“⁵⁷ не е включен инструментариум за следните области: центрове за електронно обработване на данни⁵⁸, поддръжка и ремонт на сгради и бизнес пътувания (напр. екологични хотели, въздушен транспорт, лизинг на автомобили). Съществуващите критерии за копирна и графична хартия не включват критерии за печатни услуги.

57 Работните програми се публикуват на уебсайта на ГД „Околна среда“ http://ec.europa.eu/environment/gpp/gpp_criteria_wp.htm.

58 Тази област обаче е обхваната от Кодекса на ЕС за енергийна ефективност в централите за електронно обработване на данни (вж. точка 101).

87

Одитът установи, че в някои случаи основните критерии за ЕОП не са достатъчно амбициозни и са много лесно изпълними или не отиват по-далеч от това, което вече се изисква по силата на приложимото законодателство⁵⁹. От друга страна, някои разпоредители с бюджетни кредити обясниха, че се въздържат да използват всеобхватните критерии, защото се боят, че тяхното използване би могло да ограничи броя на потенциалните участници в търга, тъй като не всички могат да покрият тези критерии.

88

До голяма степен въз основа на препоръките за ЕОП на Комисията Европейската централна банка е разработила вътрешни насоки за устойчиви обществени поръчки. Насоките на ЕЦБ не предлагат избор между основни или по-амбициозни критерии, а единен набор от критерии за всяка категория стоки и услуги, за която се обявява обществена поръчка. Критериите на ЕЦБ обикновено са по-стриктни в сравнение с основните критерии в инструментариума за ЕОП, без да изпълняват изцяло всеобхватните критерии. Въпреки това по отношение на ИТ оборудването критериите на ЕЦБ са по-строги от всеобхватните критерии. Освен това насоките обхващат някои области, които не са включени в критериите на инструментариума за ЕОП, например офис консумативи/материали и международни пътувания.

Разходите за целия жизнен цикъл не са всеобхватно разгледани

89

Разходите за целия жизнен цикъл са включени в настоящия инструментариум за критериите за ЕОП отчасти. Въпреки това новата директива за обществените поръчки от февруари 2014 г.⁶⁰ поставя високи изисквания. В нея се предвижда да бъдат обхванати в необходимата степен част или всички от посочените по-долу разходи в рамките на целия жизнен цикъл на продукта, услугата или строителството:

- а) разходи, които се поемат от възлагащия орган или други ползватели, като разходи за придобиване, разходи за използване, като потребление на енергия и други ресурси, разходи за поддръжка, разходи в края на експлоатационния период, като разходи за събиране и рециклиране;
- б) разходи, дължащи се на външни екологични фактори, които са свързани с продукта, услугата или строителството по време на целия им жизнен цикъл, при условие че паричната им стойност може да бъде определена и доказана; такива разходи могат да включват разходите, свързани с емисии на парникови газове и други вредни емисии, както и други разходи, свързани със смекчаване на последиците от изменението на климата.

Подобна всеобхватна оценка на разходите за целия жизнен цикъл към момента не е обхваната от инструментариума за ЕОП.

59 Вж. основните критерии за ЕОП за зарядни устройства за мобилни телефони (външни електрозахранващи устройства) по отношение на средния КПД, които само повтарят изискванията, установени в Регламент (ЕО) № 278/2009 на Комисията от 6 април 2009 г. за прилагане на Директива 2006/32/ЕО на Европейския парламент и на Съвета във връзка с изискванията за екопроектиране на външни електрозахранващи устройства по отношение на консумираната мощност на празен ход и на средния КПД в работен режим (OJ L 93, 7.4.2009 г., стр. 3).

60 Вж. член 68 от Директива 2014/24/ЕС на Европейския парламент и на Съвета за обществените поръчки и за отмяна на Директива 2004/18/ЕО (ОВ L 94, 28.3.2014 г., стр. 65).

Екологосъобразните строителни стандарти за енергийни характеристики не се използват системно в проекти за нови сгради и основен ремонт

Подобряването на енергийните характеристики на сградите ще бъде голямо предизвикателство през следващите години

90

На сградния фонд се пада около 40 % от общото енергийно потребление в Съюза. Следователно подобряването на енергийните характеристики на сградите е важен инструмент за намаляване на емисиите на парникови газове. Именно в процеса на проектиране на нова сграда или на нейното основно реновиране може да се постигне най-голямо въздействие върху нейните бъдещи енергийни характеристики. Следователно е много важно институциите и органите на ЕС да поставят амбициозни цели по отношение на собствените си сгради, ако искат да намалят емисиите.

91

За да постигнат най-високи стандарти по отношение на енергийните характеристики, институциите и органите на ЕС трябва да полагат усилия сградите да изпълняват всеобхватните критерии за строителство съгласно инструментариума за ЕОП. С тези доброволни критерии се препоръчват две възможности:

- а) Енергийните характеристики на дадена сграда трябва да отговарят на критериите за ниско потребление на енергия или на стандартите за пасивни сгради.

- б) Като алтернатива трябва да се предоставят локални източници на възобновяема енергия (в рамките на самия строителен обект, като слънчеви панели, котли на биомаса, вятърни турбини и т.н.) в комбинация с максимално общо търсене на енергия, което да е значително по-ниско от максимално разрешеното от съответното национално законодателство.

92

По-малко взискателните основни критерии в инструментариума за ЕОП препоръчват да се установят общи стандарти за потребление на енергия, които са значително по-ниски от максималната стойност, определена в съответното законодателство. Този подход се използва при Програмата „Зелени сгради“ (ПЗС), стартирала през 2005 г. от Съвместния изследователски център на Комисията. Тази доброволна програма е насочена към собствениците на нежилищни сгради с цел те да предприемат разходо-ефективни мерки, които да подобряват енергийната ефективност на техните сгради⁶¹. Партньорите по програмата „Зелени сгради“ трябва да изпълняват следните изисквания:

- а) Новите сгради трябва да имат 25 % по-малко общо първично енергопотребление в сравнение с настоящия стандарт за сгради, ако това е икономически осъществимо.
- б) Съществуващите сгради трябва да имат поне 25 % по-малко общо първично енергопотребление след ремонтирането си, ако това е икономически осъществимо.

⁶¹ Брой сгради, регистрирани по програмата: 936 (към 24 февруари 2014 г.)

Сградната политика на институциите на ЕС в Брюксел не е амбициозна по отношение на енергийните характеристики

93

По време на одита нито една от одитираните институции на ЕС не е възприела подхода, препоръчван в инструментариума за ЕОП и по програмата „Зелени сгради“ за проекти за строителство в Брюксел.

94

Службата на Комисията за инфраструктура и логистика в Брюксел (OIB) е използвала „Ръководството за стандартни сградни спецификации“ от декември 2011 г. като референтен документ за определяне на техническите характеристики и спецификации, необходими за сградите, в които ще се помещават службите на Комисията⁶². Съгласно ръководството е достатъчно сградите да отговарят на минималните законови изисквания в региона по отношение на първичното енергопотребление.

95

Комисията планира до 2025 г. да е подменила или обновила 50 % от общата си сградна площ в Брюксел. OIB все още не е направила оценка на въздействието върху този проект на разпоредбите на Директива 2010/31/ЕС относно енергийните характеристики на сградите (преработена версия). В Директивата се изисква след 2018 г. новите сгради, използвани и притежавани от публичните органи, да бъдат сгради с близко до нулево нетно потребление на енергия, а до края на 2020 г. всички други нови сгради да постигнат този стандарт.

96

При последното проучване на пазара на имоти в Брюксел, проведено от Европейския парламент през 2010 г., съгласно критериите за подбор, свързани с екологичните характеристики, се изисква да се предостави информация за характеристиките на предложените проекти, но без се да поставят минимални изисквания по отношение на тези характеристики. По отношение на избрания проект — „Trebel“, оферентът е поел ангажимент новата сграда да спазва максималното разрешено ниво за първично енергопотребление съгласно приложимото законодателство в Брюксел.

97

В следващите години Парламентът ще има нужда да ремонтира основните си сгради в Брюксел. Първата, която ще бъде ремонтирана, е сградата „Paul Henri Spaak“. Администрацията на Парламента е предложила четири възможности, като най-амбициозната е за сграда с близко до нулево нетно потребление на енергия. През септември 2012 г. работната група по въпросите на сградния фонд, транспорта и „зеления“ Парламент избра второто най-добро предложение от гледна точка на екологичните характеристики. Към момента на одита се очаква решението на Бюрото на Парламента.

⁶² Ръководството се отнася до новите сгради или сградите, в които са извършени мащабни ремонтни дейности.

98

Съветът счита, че ПЗС не е подходяща за строящата се в момента сграда „Европа“. Големи части от сградата, които трябва да бъдат интегрирани в проекта, са били построени между 1922 и 1927 година и са защитен архитектурен обект. Според Съвета това представлява сериозно техническо ограничение със значително въздействие върху енергийните характеристики на сградата. Решенията за ремонта на сградата „Justus Lipsius“ са били предстоящи. Съветът планира да започне процеса на обновяване за получаване на екологичното разрешение за сградата през 2015 г.

Нови строителни проекти с амбиции по отношение на енергийните характеристики са започнали по други обекти

99

Одитът установи, че повечето текущи сградни проекти за други обекти на институциите и органите на ЕС демонстрират амбиция по отношение на стандартите за енергийни характеристики, които трябва да бъдат постигнати, и следователно следват подхода, препоръчан в инструментариума за ЕОП и ПЗС. Европейската централна банка обаче е единствената, която се е регистрирала по ПЗС със своите нови сгради в Гросмарктхале, Франкфурт.

100

Някои ръководители твърдят, че е за предпочитане и/или е достатъчно да се използват схемите на BREEAM (Метод за екологична оценка на BRE⁶³) или сходни търговски схеми за оценка, като DGNB⁶⁴. ПЗС обаче е по-силно фокусирана върху енергийната ефективност на един строителен проект в сравнение с тези схеми за оценка, като участието в ПЗС може да се извършва паралелно.

Нито една от институциите и нито един от органите на ЕС, които са обект на одита, не са подписали доброволния Кодекс на ЕС за енергийна ефективност в центровете за електронно обработване на данни

101

Центровете за електронно обработване на данни са сериозна причина за нарастващата нужда от енергия в административните сгради. От 2008 г. насам Комисията популяризира Европейския кодекс за енергийна ефективност в центровете за данни. Този доброволен кодекс е създаден в отговор на нарастващото потребление на енергия в тези центрове⁶⁵ и на потребността от намаляване на свързаното с това въздействие върху околната среда, икономиката и сигурността на енергийните доставки. Целта е операторите в центровете за електронно обработване на данни и техните собственици да се информират и да бъдат насърчавани да намалят потреблението на енергия по рентабилен начин. Придържането към кодекса може да стане с пряко участие и/или под формата на подкрепа. Към момента на одита никоя от институциите и нито един от органите на ЕС не са подписали кодекса.

- 63 Институтът за строителни проучвания (BRE) е бивш държавен институт в Обединеното кралство (сега частна организация), който извършва проучвания, консултации и тестове за сектора на строителството и застроената среда.
- 64 Deutsches Gütesiegel Nachhaltiges Bauen, DGNB GmbH.
- 65 За целите на Кодекса понятието „център за данни“ включва всички сгради, съоръжения и помещения, в които има сървъри на организацията, сървърно комуникационно оборудване, климатично оборудване и захранващо оборудване и които осигуряват някаква форма на услуги, свързани с данни (от мащабно оборудване от критично значение до малки сървърни помещения, разположени в офис сградите).

102

За да може политиката на ЕС в областта на околната среда да се възприема като надеждна, важно е институциите и органите на ЕС да дават личен пример. Те трябва да са в челните редици при разработването и прилагането на политики за намаляване на въглеродния отпечатък на публичните администрации.

103

Институциите и органите на ЕС нямат общ подход за справяне с това предизвикателство. Те пропуснаха възможността да изготвят и приложат обща политика, която да допринесе за постигането на целта на Европейския съюз, до 2020 г. емисиите на парникови газове да се намалят с 20 % спрямо нивото от 1990 г.

104

Комисията не е предложила конкретни задължителни правила за административната дейност на институциите и органите на ЕС, които да отчитат принципа за устойчиво развитие, както е предвидено в член 11 от Договора за функционирането на Европейския съюз.

105

Усилията за намаляване на емисиите са произвели осезаеми резултати. След 2005 г. институциите и органите на ЕС са успели да обърнат тенденцията за увеличаване на емисиите, свързани с техните сгради. Липсата на задължителни правила обаче е сред основните причини за забавянето на действията или за тяхната недостатъчност или липса.

106

Предстоящата цел на ЕС за намаляване на емисиите на парникови газове до 2030 г. предоставя на институциите и органите на ЕС нова възможност за разработване и прилагане на обща политика.

Препоръка Обща политика за намаляване на емисиите на парникови газове

1. Комисията следва да предложи обща политика за намаляване на въглеродния отпечатък от административната дейност на институциите и органите на ЕС. Подобна политика следва да:
 - а) включва обща количествена цел за намаляване на емисиите на парникови газове до 2030 година, като е желателно също така да има междинни цели за петгодишните етапи;
 - б) съответства на подхода на ЕС в международните преговори за климата и следователно целта за намаляване следва да се определи в абсолютна стойност.

107

15-те одитирани институции и органи на ЕС нямат общ подход за мониторинг на собствените емисии на парникови газове. Шест от тях не са докладвали своите емисии, а онези, които са го направили, не са изчислили или оповестили пълния им мащаб. Поради това цялостният въглероден отпечатък на институциите и органите на ЕС не е известен и съществува риск разпокъсаната налична информация да повлияе негативно на надеждността на докладването и на усилията за намаляване на емисиите.

108

Доказателства, че намалява количество на емисиите, дължащи се на институциите и органите на ЕС като цяло, са налични единствено за потреблението на енергия в сградите. Наличните данни за емисиите от мобилност не дават възможност за установяване на ясна тенденция. Емисиите от производствената фаза на закупените стоки и услуги и от строителството на сгради често не се отчитат.

109

Постигнатото до момента намаляване на емисиите до голяма степен се дължи на доставката на електрическа енергия, произведена от възобновяеми източници, която при изчисленията на въглеродния отпечатък по принцип се отчита като нулева емисия.

Препоръка Хармонизирано изчисляване и отчитане на емисиите

2. Институциите и органите на ЕС следва да въведат хармонизиран подход за изчисляване и отчитане на своите преки и непреки емисии на парникови газове. Отчетените данни следва да:
 - а) включват всички съответни непреки емисии, като се взема предвид разработването на метод на Комисията за определяне на организационния отпечатък върху околната среда;
 - б) дават възможност за напредък в постигането на целите за намаляване на емисиите от различните институции и органи на ЕС;

110

Доброволното компенсиране на остатъчните емисии е било използвано само в ограничена степен и институциите и органите на ЕС нямат общ подход към този въпрос.

Препоръки Общ подход за доброволно компенсиране

3. Институциите и органите на ЕС следва да разработят чрез EMAS общ подход за доброволно компенсиране на остатъчните си емисии на парникови газове.
4. При използването на компенсации, те следва да бъдат с високо качество и да бъдат проверявани чрез признати схеми.
5. При използването на компенсации, те следва да бъдат насочени към проекти, които допринасят не само за намаляване на емисиите, но и за устойчивото развитие под формата на ползи за местното население, засегнато от тези проекти.

111

Институциите и органите на ЕС не използват пълноценно инструментите за управление на околната среда, популяризирани от Комисията. Това крие риск от намаляване както на доверието в самите тях, така и на доверието във въпросните инструменти.

Заклучения и препоръки

112

Напредъкът при въвеждането на Европейската схема за управление по околна среда и одит (EMAS) е бавен. Регистрацията по EMAS за публичните администрации е възможна от 2001 г., а през юни 2014 г. са регистрирани седем от одитираните институции и органи на ЕС. В Комисията обхватът на EMAS е значително ограничен.

113

Екологосъобразните обществени поръчки се разглеждат по-скоро като въпрос на избор, отколкото като задължение, и само няколко институции и органи ги използват системно. След като провери 160 попадащи в тази рамка процедури, Сметната палата установи, че повече от половината от тях или не включват никакви екологични критерии, или използват само ненадеждни критерии, които едва ли оказват някакво въздействие върху резултата от процедурата. Доброволните екологосъобразни строителни стандарти за енергийни характеристики на Комисията не се използват системно в проекти за нови сгради и основен ремонт.

114

Към момента на одита нито една от институциите и нито един от органите на ЕС не са подписали доброволния Кодекс на ЕС за енергийна ефективност в централите за електронно обработване на данни.

Препоръки Пълно прилагане на EMAS и екологосъобразни обществени поръчки

6. Всички институции и органи на ЕС следва да се регистрират по Схемата за управление по околна среда и одит (EMAS) и да я прилагат, като постепенно намаляват ограниченията в обхвата. Освен това те следва да обмислят да се присъединят към Европейския кодекс за енергийна ефективност в централите за данни.
7. Екологосъобразните обществени поръчки следва да се използват от институциите и органите на ЕС, когато това е възможно. Финансовите правила и/или правилата за възлагане на обществени поръчки, приложими за институциите и органите на ЕС, следва да осигурят инструментите за подпомагане опазването на околната среда и устойчивото развитие, като същевременно гарантират, че могат да получат най-добра разходна ефективност за своите поръчки.

Настоящият доклад беше приет от Одитен състав IV с ръководител Milan Martin CVIKL, член на Европейската сметна палата, в Люксембург на заседанието му от 24 юни 2014 г.

За Сметната палата

Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA
Председател

Подход на одита за оценка на екологосъобразността на обществените поръчки

При одита беше направена оценка на 160 процедури за обществени поръчки над прага от 60 000 евро, попадащи в рамките на екологосъобразните обществени поръчки, за да се види дали документите, свързани с поканите за търговете, са включвали екологични критерии. Получените оферти и решенията за възлагане, направени във връзка с тези процедури, не са били оценявани.

Критерии за оценка на тръжната документация

Екологосъобразната обществена поръчка (ЕОП) се определя от Комисията като „процедура, чрез която публичните органи се стремят да получат продукти, услуги и строителни работи с намалено въздействие върху околната среда през целия им жизнен цикъл, вместо продукти, услуги и строителни работи със същата основна функция, които иначе биха били предоставени“¹.

Комисията е предоставила насоки за ЕОП² и е разработила инструментариум за изготвяне на покани за участие в обществени поръчки, който към момента на провеждане на одита покрива 19 различни групи продукти/услуги³. За всяка от тези групи се предлагат по два вида критерии — основни критерии и по-амбициозни всеобхватни критерии. Според документа на ГД „Околна среда“:

- а) **Основните критерии** са тези, които са подходящи за използване от всеки договарящ орган и отчитат ключовите въздействия върху околната среда. Те са създадени, за да бъдат използвани при минимум усилия за допълнителна проверка или увеличение на разходите с цел да се позволи лесно прилагане на ЕОП.

Примери за основни критерии спрямо всеобхватни критерии за копирна и графична хартия	
Закупуване на рециклирана офисна хартия, изработена от 100 % преработени хартиени влакна	
Основни критерии	Всеобхватни критерии
Хартията трябва да бъде произведена изцяло от възстановени хартиени влакна. Възстановените хартиени влакна включват както рециклирани влакна от отпадъци след потреблението, така и рециклирани влакна от фабрики за хартия, познати още като технологичен брак. Рециклираните влакна от отпадъци след потреблението може да идват от индивидуални потребители, офиси, печатници, книговезници или други подобни.	Хартията трябва да бъде произведена изцяло от възстановени хартиени влакна, с минимум 65 % рециклирани влакна от отпадъци след потреблението. Възстановените хартиени влакна включват както рециклирани влакна от отпадъци след потреблението, така и рециклирани влакна от фабрики за хартия, познати още като технологичен отпадък. Рециклираните влакна от отпадъци след потреблението може да идват от индивидуални потребители, офиси, печатници, книговезници или други подобни.
Хартията трябва да бъде поне без свободен хлор (ЕСФ). Приема се също хартия изцяло без хлор (ТСФ).	Екологичните критерии за екомаркировката на ЕС, или други национални екомаркировки тип I, пряко свързани с производството на хартия (а не с управленските практики във фабриката) трябва да бъдат изпълнени. Пълните документи с критериите са достъпни на адрес: • EU Ecolabel: http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/product/pg_copypaper_en.htm

Източник: 'Copying & graphic paper - Green Public procurement (GPP) Product Sheet', European Commission GPP Training Toolkit - Module 3: Purchasing recommendations, Brussels 2008 („Копирна и графична хартия — Информационен лист за продукта във връзка с екологосъобразни обществени поръчки (ЕОП)“, Инструментариум на Европейската комисия за обучение във връзка с ЕОП — модул 3: Препоръки за закупуване“, Брюксел 2008 г.) (http://ec.europa.eu/environment/gpp/pdf/toolkit/paper_GPP_product_sheet_bg.pdf)

1. COM(2008) 400 окончателен, стр. 4.
2. Buying green! A handbook on green public procurement, 2nd edition 2011 (Да купуваме зелено! Наръчник за екологосъобразни обществени поръчки, второ издание от 2011 г.).
3. 1. Копирна и графична хартия, 2. Продукти и услуги за почистване, 3. ИТ офис оборудване, 4. Строителство, 5. Транспорт, 6. Обзавеждане, 7. Електричество, 8. Хранителни услуги и кетъринг, 9. Текстил, 10. Продукти и услуги за озеленяване, 11. Прозорци, остъклени врати и покривни прозорци, 12. Топлинна изолация, 13. Твърдо подово покритие, 14. Стенни панели, 15. Комбинирано производство на топлинна енергия и електроенергия, 16. Пътно строителство и пътни знаци, 17. Улично осветление и пътна сигнализация, 18. Мобилни телефони, 19. Вътрешно осветление.

- б) **Всеобхватните критерии** са за онези, които искат да закупят най-добрите екологосъобразни продукти, налични на пазара. Те може да наложат допълнителни усилия за проверка и/или увеличаване на разходите в сравнение с други продукти със същата функционалност.

Винаги когато това беше възможно, одитът разглеждаше тръжната документация спрямо препоръките в инструментариума. Когато инструментариумът не се отнася до дадената разглеждана област, екипът, извършващ одита, по аналогия прилагаше включени в инструментариума критерии за други групи продукти/услуги. Примери: Инструментариумът не съдържа критерии за принтери, но някои включени в инструментариума критерии за ИТ оборудване са могли да бъдат приложени по аналогия; Инструментариумът не съдържа критерии за отдаване на сграда под наем или на лизинг, но някои критерии от продуктивния списък на инструментариума за строителство са могли да бъдат използвани.

Пет категории за класифициране на процедурите

Следните категории бяха използвани за класифициране на разгледаните процедури.

Неекологични

Тръжната документация не включва никакво позоваване на екологични съображения или включва само клаузи, които не оказват въздействие върху подхода на закупуване. Примери: Включено е копие/препратка към общата политика в областта на околната среда на институцията или има изискване за съответствие с приложимото законодателство в областта на околната среда.

Слабоекологични

- а) *При наличен инструментариум*: Само частично съответствие с основните критерии. Когато основният „зелен фокус“ на процедурата е върху критериите за възлагане, тежестта на екологичните критерии като дял от общата тежест (за цена и качество) е под 10 %.
- б) *При отсъствие на инструментариум*: Тръжните документи включват някои екологични клаузи, но тези клаузи се отнасят само за вторичен елемент/вторични елементи от предложения договор. Когато основният „зелен фокус“ на процедурата е върху критериите за възлагане, тежестта на екологичните критерии като дял от общата тежест (за цена и качество) е под 10 %.

Екологични

- а) *При наличен инструментариум*: Изцяло или до голяма степен отговаря на основните критерии и/или е частично съвместим с всеобхватните критерии. Когато основният „зелен фокус“ е върху критериите за възлагане, тежестта на екологичните критерии като дял от общата тежест (за цена и качество) е 10 % или повече.
- б) *При отсъствие на инструментариум*: Тръжните документи включват съществени екологични клаузи, които се отнасят до основната функция на стоките, услугите или строителството, които ще бъдат закупвани. Когато основният „зелен фокус“ е върху критериите за възлагане, тежестта на екологичните критерии като дял от общата тежест (за цена и качество) е 10 % или повече.

Високоекологични

- а) *При наличен инструментариум*: Отговаря напълно или в значителна степен на всеобхватните критерии. Това означава включване на екологосъобразни критерии за подбор, високоекологични изисквания в техническите спецификации и/или силен акцент върху екологичните аспекти в критериите за възлагане (с тежест от 25 % или повече).
- б) *При отсъствие на инструментариум*: Тръжните документи до голяма степен се основават на най-добрата екологична практика. Това означава включване на екологосъобразни критерии за подбор, високоекологични изисквания в техническите спецификации и/или силен акцент върху екологичните аспекти в критериите за възлагане (с тежест от 25 % или повече).

Присъщо екологични

Това е категория, при която основната функция на стоките, услугите и строителството, които ще бъдат доставени, е екологична, например изграждане на зелен покрив или осигуряване на консултантски услуги за подобряване на екологичните показатели.

Подбраната извадка

Бяха разгледани общо 160 процедури за обществени поръчки от всички одитирани институции и органи на ЕС, с изключение на Европейската служба за външна дейност⁶⁹.

Извадката включва процедури, започнати и/или завършени в периода от януари 2012 г. до февруари 2013 г. Някои процедури, стартирали преди или след този период, също са включени, за да се получи по-пълна картина, особено за по-малките институции и органи на ЕС с малък брой процедури за обществени поръчки.

4 ЕСВД информира Сметната палата, че все още не прилага екологосъобразните процедури за възлагане на обществени поръчки, които Комисията препоръчва.

Отговори на одитираните институции и органи на ЕС

43

Европейския съвет и Съвета на Европейския съюз

Осъзнавайки нарастващото значение на въпросите на околната среда, Генералният секретариат на Съвета (ГСС) от много години вече е ангажиран да работи за подобряване на екологичните показатели на своите дейности. Като отчита положителния принос, който може да даде за устойчивото развитие на обществото, ГСС се стреми да интегрира принципите на доброто управление на околната среда в ежедневната си дейност. ГСС разработва програма за управление на околната среда, за да се даде възможност за прилагане на Схемата на Общността за управление по околна среда и одит, както е посочено в Регламент (ЕО) № 1221/2009 на Европейския парламент и на Съвета.

В заключение ГСС отбелязва, че целите на неговата програма за управление на околната среда са в съответствие с препоръките, отправени от Сметната палата.

Европейската комисия

Кратко изложение

Европейският съюз има водеща роля в проактивната политика в областта на климата и прилагането ѝ на международно ниво. Според Комисията доброволната Схема за управление по околна среда и одит на Европейския съюз (EMAS) е подходящият инструмент на политиката за намаляване на въглеродния отпечатък на институциите и органите на ЕС. Освен това съществуват много примери, при които осъществяваните политики във връзка с постигането на целта за намаляване на емисиите с 20 % до 2020 г. се прилагат и по отношение на публичните администрации, включително институциите на ЕС и техните служители. Това ще продължи да е така и по отношение на новите цели за 2030 г. (включително предложената цел за намаляване на емисиите на парникови газове с 40 %).

Комисията провежда екологосъобразна политика по отношение на собствените си дейности, при която се отдава приоритет на предотвратяването на замърсяването, ефективното използване на природните ресурси, намаляването на емисиите на въглероден диоксид, намаляването на генерирането на отпадъци, поощряването на рециклирането, включването на екологични критерии в търговете, спазването на законодателството в областта на околната среда и по-устойчивото поведение на персонала и на заинтересованите страни и т.н.

С оглед на това стратегията на Комисията има за цел намаляване на действителното въздействие върху околната среда на ежедневните и административните ѝ дейности чрез системата за управление по околната среда EMAS.

Комисията се стреми да постигне действително намаляване на въздействието по-скоро чрез EMAS, отколкото чрез намаляване (особено компенсиране) на емисиите на въглероден диоксид.

Предвид на размера и организацията на Комисията системата EMAS първоначално беше приложена в малък брой от нейните сгради в Брюксел и обхватът ѝ постепенно беше разширен. През 2013 г. EMAS включваше 89 % от служителите и 57 % от площта на всички обекти.

В настоящия бюджетен контекст Комисията разширява системата си постепенно с оглед на наличните ресурси. Комисията дава личен пример, като в качеството си на председател на GIME (Междуинституционалната група за управление на околната среда) насърчава други институции и органи да прилагат EMAS.

II

Комисията непрекъснато разширява обхвата на EMAS и на докладите си относно емисиите. Значителният напредък в обхвата на EMAS категорично показва ангажираността на Комисията да намали въздействието си върху околната среда. Цялостното докладване е все още цел за Комисията, когато EMAS бъде въведена напълно.

IV

От 2005 г. насам Комисията постигна значително намаляване на емисиите на въглероден диоксид на квадратен метър в Брюксел, без електроенергията от възобновяеми източници да се разглежда като генерираща нулеви емисии (- 46,2 % между 2005 г. и 2012 г. в офис сградите, регистрирани в EMAS).

V

В Комисията прилагането на EMAS и непрекъснатото ѝ разширяване напредва с добри темпове, като се отчитат изискванията на нормативната уредба и бюджетните ограничения. Освен това предвид на размера, географското разпределение и организационния модел на Комисията разширяването на EMAS трябва да се счита за значително.

Въвеждането на екологични критерии в обществените поръчки е една от целите на политиката на Комисията в областта на околната среда.

VI

Комисията възнамерява да продължи разгръщането на EMAS, която представлява обща политика за намаляване на въглеродния отпечатък на административната дейност на институциите и органите на ЕС.

VII

Комисията приема частично тази препоръка. Според Комисията EMAS е подходящият инструмент на политиката за намаляване на въглеродния отпечатък на институциите и органите на ЕС. Поради това Комисията ще вземе под внимание тази препоръка чрез по-нататъшното разгръщане на EMAS.

При все това при определянето на обща количествена цел за намаляване на емисиите на парникови газове до 2030 г. не се отчитат по-общи съображения като разходната ефективност и специфичните особености на институциите и органите на ЕС.

Освен това Комисията ще продължи да разработва подходящи политики за намаляване на емисиите на парникови газове по разходоефективен и възможно най-цялостен начин, включително във връзка с целта за намаляване на емисиите на парникови газове до 2030 г., въз основа на задълбочени оценки на въздействието, чрез които се предоставя пълна оценка на разходите и ползите, когато това е целесъобразно.

Намаляването на емисиите там, където това е свързано с най-малко разходи, е ключов аспект на настоящата политика и с оглед на това тенденцията е да се определят задължителни цели за намаляване на емисиите на европейско ниво и на ниво държави членки, а не на организационна основа. Така се запазва гъвкавостта за постигане на целите по възможно най-добрия начин.

Въпреки че законодателството на ЕС не налага на публичните администрации конкретни цели за намаляване на емисиите, все пак могат да се предприемат допълнителни действия на това ниво, включително чрез продължаване на разгръщането на EMAS, която представлява обща политика за намаляване на въглеродния отпечатък на административната дейност на институциите и органите на ЕС.

VII а)

Комисията приема препоръката, при условие че успешно бъде разработен методът за определяне на организационния отпечатък върху околната среда по отношение на публичните администрации. Освен това Комисията счита, че чрез прилагането на EMAS е установила правилен начин за определяне, измерване и докладване на най-значителните преки и косвени въздействия върху околната среда, включително на емисиите ѝ на парникови газове.

VII б)

Комисията приема тази препоръка, като подчертава доброволния подход и автономността на всяка институция и всеки орган на ЕС при вземането на решение относно целесъобразността на такова възможно компенсиране.

Освен това Комисията ще продължи да търси начини за действително намаление на емисиите посредством съществуващите политики, включително чрез EMAS.

При такъв общ подход трябва също така да се вземат предвид

- i) необходимостта да се избегне обезсърчаването на по-нататъшните усилия за постигане на действително намаление на емисиите,
- ii) съществуващите механизми, включително търговията с емисии, и
- iii) наличието на режими за докладване и схеми за компенсиране с достатъчно високо качество. Освен това ще бъде необходима оценка на отражението върху ресурсите на ЕС и използването на публични средства.

VII в)

Комисията приема тази препоръка и напълно подкрепя популяризирането на схемата EMAS. Ограниченията в обхвата са част от самата схема EMAS, като целта е да се даде възможност на всяка организация да вземе мерки, свързани с най-значимите екологични аспекти.

Комисията ще разгледа възможността за подписване на Европейския кодекс за енергийна ефективност в центровете за електронно обработване на данни след допълнително оценяване на съвместимостта му с финансовите перспективи, и по-специално по отношение на административните бюджетни кредити.

С настоящото преразглеждане на Финансовия регламент (ФР)/Правилата за прилагането му (ПП) се въвежда регулаторна рамка, чрез която се насърчават в по-голяма степен екологосъобразните обществени поръчки, включително оценката на разходите за целия жизнен цикъл, в съответствие с Директива 2014/24/ЕС.

Комисията ще продължи разработването на документи с насоки във връзка с емисиите на парникови газове и ще популяризира тези документи в групата GIME.

Въведение

01

Класическото определение на устойчивото развитие е развитие, което задоволява днешните нужди, без да се излага на риск способността на бъдещите поколения да посрещат собствените си нужди. С оглед на това то включва концепцията за „ограничения“, за да се гарантира, че околната среда може да посрещне както настоящите, така и бъдещите нужди.

04

Европейският съюз има водеща роля в проактивната политика в областта на климата и прилагането ѝ на международно ниво. Съществуват много примери, при които осъществяваните политики във връзка с постигането на целта за намаляване на емисиите с 20 % до 2020 г. се прилагат и по отношение на публичните администрации, включително институциите на ЕС и техните служители. Това ще продължи да е така и по отношение на новите цели за 2030 г. (включително предложената цел за намаляване на емисиите на парникови газове с 40 %).

06

Комисията планира да продължи проактивния си подход към политиката в областта на климата и нейното прилагане и ще продължи да разработва подходящи политики, насочени към намаляване на емисиите на парникови газове по разходоефективен и възможно най-цялостен начин. Въпреки че законодателството на ЕС не налага на публичните администрации конкретни цели за намаляване на емисиите, все пак могат да се предприемат допълнителни действия на това ниво, включително чрез продължаване на разгръщането на EMAS. Значителният напредък в обхвата на EMAS категорично показва ангажираността на Комисията да намали въздействието си върху околната среда.

07

Комисията ще продължи да търси начини за действително намаление на емисиите посредством съществуващите политики, включително чрез EMAS, като същевременно разглежда и други възможности, като компенсирането.

При това разглеждане трябва да се вземат предвид и

- i) необходимостта да се избегне обезсърчаване на по-нататъшните усилия за постигане на действително намаление на емисиите,
- ii) съществуващите механизми, включително търговията с емисии, и
- iii) наличието на режими за докладване и схеми за компенсиране с достатъчно високо качество. Също така ще бъде необходима оценка на въздействието върху ресурсите на ЕС и използването на публични средства.

Констатации и оценки

12

Надеждната и изчерпателна информация за въглеродния отпечатък не е предпоставка за изготвяне и прилагане на стратегии за намаляване на емисиите. В Комисията са въведени смекчаващи мерки, които доведоха до категорично и очевидно намаляване на въздействието върху околната среда.

16

Комисията счита, че използването на общия метод за определяне на организационния отпечатък върху околната среда (ОООС) за измерване и оповестяване на екологичните показатели в рамките на цялостния жизнен цикъл на организациите в съответствие с препоръката ѝ от 9 април 2013 г. следва да се насърчава, включително чрез регистрирани в EMAS организации. След като се извърши преглед на резултатите от пилотната фаза и преразглежданият метод за ОООС бъде на разположение, Комисията ще разгледа възможността за стартиране на вътрешна пилотна фаза за разработване на специфични секторни правила за изчисляване и докладване на отпечатъка върху околната среда на Комисията или сходни публични администрации.

18

По отношение на посочването на институциите и организациите на ЕС, които не докладват за всички елементи на емисиите си на парникови газове, в Регламента за EMAS се посочва, че организациите трябва да докладват за емисиите, когато това е целесъобразно и когато те са значими. Организациите имат право да докладват частично преките и непреките си емисии в зависимост, наред с другото, от обхвата на регистрацията им в EMAS. Ако организациите

не представят никакъв доклад по един от основните показатели на EMAS, те трябва да дадат обяснение за това.

21

Разширяването на обхвата на включените дейности вече е разгледано в плана за действие по EMAS от 2014 г. и ще доведе до по-пълен доклад за 2013 г. и до допълнителни резултати.

29

Методът за ОООС, както препоръчан от Комисията, понастоящем е обект на подробно пилотно изпитване до края на 2016 г. Целите на пилотната фаза включват определянето на някои технически изисквания, които ще бъдат от ключово значение за широкото прилагане на метода в администрация с организационна структура, подобна на тази на Комисията. Освен това резултатите от пилотната фаза вероятно ще доведат до преразглеждане/подобряване на метода за ОООС. В това начинание Комисията отдава предимство на разработването на секторни правила за ОООС за секторите, които оказват най-голямо въздействие върху околната среда. Секторът на публичната администрация не е сред тях. След като се извърши преглед на резултатите от пилотната фаза и преразглежданият метод за ОООС бъде на разположение, Комисията ще разгледа възможността за стартиране на вътрешна пилотна фаза за разработване на специфични секторни правила за изчисляване и докладване на отпечатъка върху околната среда на Комисията или сходни публични администрации.

31

За по-голямата част от организациите използваните през 1990 г. емисии не са известни. Оценяването на настоящите им резултати спрямо действителните емисии през 1990 г. се извършва обикновено чрез прогнозни оценки.

35

Комисията счита, че докладването на емисии като нулеви въз основа на използването на зелена електроенергия би могло да прикрие действителното намаление (или увеличение) на потреблението на енергия.

37

Като купуват зелена електроенергия, институциите насърчават производителите на електроенергия да избират съоръжения за производство на енергия от възобновяеми източници.

39 в)

Повечето посетители и външни участници могат да докладват емисиите си от пътувания чрез своята организация, което може да доведе до двойно отчитане.

44

Въпреки че законодателството на ЕС не налага на публичните администрации конкретни цели за намаляване на емисиите, все пак могат да се предприемат допълнителни действия на това ниво, включително чрез продължаване на разгръщането на EMAS.

Намаляването на емисиите там, където това е свързано с най-малко разходи, е ключов аспект на настоящата политика и с оглед на това тенденцията е да се определят задължителни цели за намаляване на емисиите на европейско ниво и на ниво държави членки, а не на организационна основа. Така се запазва гъвкавостта за постигане на целите по възможно най-добрия начин.

46

На заседанието на Ръководния комитет на EMAS, проведено през януари 2014 г., Комисията реши да определи дългосрочни цели в допълнение към вече съществуващите годишни цели. Целта на решението на Комисията беше да се предоставят по-добри насоки на нейните служби при определяне на годишните цели и действия.

47

Предвид на факта, че числеността на персонала на Комисията намалява (- 5 % при текущите финансови перспективи) и че обхватът на прилаганата от нея EMAS непрекъснато се развива, Комисията ще продължи да докладва данните за емисиите в абсолютно и в относително изражение.

51

Комисията ще продължи да разработва подходящи политики за намаляване на емисиите на парникови газове по разходоефективен и възможно най-цялостен начин, включително във връзка с целта за намаляване на емисиите на парникови газове до 2030 г., въз основа на задълбочени оценки на въздействието, чрез които се предоставя пълна оценка на разходите и ползите, когато това е целесъобразно.

Свързаното с най-малко разходи намаляване на емисиите е ключов аспект на настоящата политика и с оглед на това тенденцията е да се определят задължителни цели

за намаляване на емисиите на европейско ниво и на ниво държави членки, а не на организационна основа. Така се запазва гъвкавостта за постигане на целите по възможно най-добрия начин.

Въпреки че законодателството на ЕС не налага на публичните администрации конкретни цели за намаляване на емисиите, все пак могат да се предприемат допълнителни действия на това ниво, включително чрез продължаване на разгръщането на EMAS.

52

Съществува много широк набор от възможни компенсационни кредити с много променливо качество.

Съществуват правила, които уреждат използването на компенсация с цел постигане на съответствие със законодателството на ЕС в областта на климата и които, от съображения за последователност, следва да бъдат отразени при всяко използване на компенсиране от институциите на ЕС. Тези правила се отнасят както за количеството, свързано със собствените действия, така и за вида, за който се счита, че е с достатъчно качество. От съществено значение например е да се гарантира, че използваните за компенсиране действия са допълващи, подлежат на надежден мониторинг, докладване и проверка с цел свеждане до минимум на възможностите за измами, както и че са обект на счетоводни правила, чрез които се избягва възможността за двойно отчитане.

Комисията ще продължи да отдава първостепенен приоритет на търсенето на начини за действително намаление на емисиите посредством съществуващите политики, включително чрез EMAS, като същевременно разглежда и други възможности, като компенсирането.

При това разглеждане трябва да се вземат предвид и:

- i) необходимостта да се избегне обезсърчаването на по-нататъшните усилия за постигане на действително намаление на емисиите,
- ii) съществуващите механизми, включително търговията с емисии, и
- iii) наличието на режими за докладване и схеми за компенсиране с достатъчно високо качество. Освен това ще бъде необходима оценка на отражението върху ресурсите на ЕС и използването на публични средства.

61 – Последно тире

Комисията ще продължи да търси начини за действително намаление на емисиите посредством съществуващите политики, включително чрез EMAS, като взема под внимание препоръката за разработване на общ подход за компенсиране за институциите на ЕС.

Важно е да се има предвид, че от 2012 г. емисиите на въглероден диоксид от всички полети във и между държавите от Европейското икономическо пространство (ЕИП) са обхванати от Схемата за търговия с емисии на ЕС (за Хърватия тя се прилага от 1 януари 2014 г.).

Това означава, че авиационните оператори трябва да придобиват и да връщат квоти, за да се обхванат всички такива емисии. По този начин полетите в рамките на ЕИП са предмет на цените на квотите в Схемата за търговия с емисии на ЕС, а това може да се счита за равностойно на компенсиране.

Вж. коментара по точка 52.

65

Комисията би искала да посочи, че в **таблица 6** не са отразени обхванатите реални квадратни метри, а само процент от площта на сградите.

67

Полаганите усилия за спазване на изискванията на EMAS не трябва да се подценяват. Комисията определено е най-голямата институция. Тя провежда много ясна политика за постепенно разширяване на EMAS с цел да се обхванат всички обекти и дейности на Комисията в рамките на наличния бюджет (вж. Решение C(2013) 7708).

68

Включването в регистрацията по EMAS на Брюксел и Люксембург започна веднага след решението от 2009 г. с регистрирането на всички дейности през 2010 г. за Брюксел и през 2012 г. за Люксембург. Регистрацията на всички сгради ще бъде извършена през 2015 г. в Брюксел и постепенно в останалите обекти.

69

Решението за сертифициране по ISO 14001 на петте института на Съвместния изследователски център беше взето, преди през 2009 г. Комисията да вземе решение за разширяване на обхвата на регистрацията в EMAS. Тези обекти в момента са в процес на регистриране по EMAS.

70

Комисията реши, че разширяването на EMAS трябва да се наблюдава на високо ниво от Ръководния комитет на EMAS. Разширяването се извършва постепенно, като най-напред се включват най-значимите обекти. Що се отнася до площта, представителствата на Комисията в държавите членки съставляват около 2 % от общата площ на сградите на Комисията, като някои от тях се експлоатират от други институции.

76

Следва да се подчертае, че намаляването с 15 % на потреблението на енергия в сградите в Брюксел между 2005 г. и 2012 г. беше постигнато в момент, когато поради разширяването персоналът на Комисията се увеличи с 25 %.

79

Във Финансовия регламент и в Правилата за прилагането му се предвиждат същите принципи като тези, които се съдържат в директивите, така че правилата на ЕС са съгласувани с прилаганите от държавите членки правила.

Новият Финансов регламент (ФР) и новите Правила за прилагане (ПП), които са в процедура по одобрение, би трябвало да насърчат допълнително използването на екологични съображения, включително използването на оценката на разходите за целия жизнен цикъл като метод за възлагане на обществени поръчки, в съответствие с Директива 2014/24/ЕС.

80

ФР и ПП са хоризонтални регламенти, чиято цел не е да се изброяват секторните задължения по политики, а да се предоставят общи правила за изпълнението на бюджета.

ФР и ПП, които в момента са в процедура по одобрение, следва да предвиждат, че когато се използва оценка на разходите за целия жизнен цикъл, институциите на ЕС трябва да използват методи, приети на ниво ЕС, ако са налични. Тази възможност следва да бъде прилагана от съответните служби в рамките на политиката за EMAS.

81

Комисията счита за целесъобразно да използва ръководството и конкретни насоки, за да популяризира екологосъобразните обществени поръчки на доброволни начала, като същевременно осигури разпространението на добри практики, служещи също като отправна точка за държавите членки.

84

Като цяло в повечето случаи се използва някакъв вид екологосъобразна обществена поръчка (ЕОП), въпреки че много процеси не са напълно екологосъобразни. Само около една четвърт от договорите не са включвали екологосъобразни критерии. Този резултат показва, че институциите се представят по-добре от средното ниво за публичните институции в Европа. Според проучване¹, основано на проведено в целия ЕС изследване, средно 54 % от публичните институции са включили екологосъобразен критерий при последната си покупка през периода 2009 – 2010 г. за 10 приоритетни групи продукти (строителство, електроенергия, продукти и услуги за почистване, текстил, храни и кетърингови услуги, обзавеждане, ИТ офис оборудване, копирна и графична хартия, продукти и услуги за озеленяване, транспорт).

85

В съобщението на Комисията „Обществени поръчки, насочени към една по-добра околна среда“ (вж. бележка под линия 43) Комисията предложи до 2010 г. 50 % от всички тръжни процедури да станат екологични, като в случая определението „екологични“ означава съответстващи на одобрените общи „основни“ критерии за ЕОП. Този процентен дял следва да бъде постигнат както по отношение на броя, така и по отношение на стойността на екологичните поръчки, отнесени към общия брой и стойност на поръчките, направени в секторите, за които са определени общи „основни“ критерии за ЕОП. По-късно тази цел беше потвърдена от Съвета².

Откакто Сметната палата включи също групи продукти, за които не съществуват критерии на ЕС за ЕОП, методиките за оценка на постигането на целта за ЕОП не са напълно съвместими.

86

През периода 2012 – 2013 г. ГД „Околна среда“ заедно с представените в Консултативната група за ЕОП държави членки извърши приоритизиране на ЕОП с цел определяне на потребностите от разработване на критерии за ЕОП. На центровете за електронно обработване на данни беше даден висок приоритет и скоро ще се вземе решение дали ще бъдат разработени критерии за тези центрове. Очаква се поддръжката на сгради да бъде включена в предстоящите критерии за административни сгради. Служебните пътувания не се разглеждаха със специален приоритет.

87

Актуализирането на критериите е процес, изискващ много ресурси. Комисията се стреми да отстрани различията и да преразгледа групите продукти в рамките на съществуващите ресурси. Критериите за мобилни телефони са премахнати от уебсайта, тъй като вече действително не са амбициозни и освен това Консултативната група за ЕОП не им е определила по-висок приоритет.

89

Прилагането на подхода за оценка на разходите за целия жизнен цикъл не е задължително целесъобразен за всички групи продукти. Например, ако възложители желаят да закупят екологосъобразна хартия, достатъчно би било да се посочи, че хартията трябва да е „рециклирана“ или „да произхожда от устойчиви източници“, тъй като за тази група продукти възложителят няма да има разходи за поддръжка или оперативни разходи.

Комисията подготвя транспонирането на тази директива във Финансовия регламент. Въпреки това тя не предвижда използването на оценката на разходите за целия жизнен цикъл да е задължително.

89 – Последно тире

Комисията понастоящем се стреми да осигури документи с насоки за оценка на разходите за целия жизнен цикъл.

90

Комисията си е поставила цели, свързани с енергийната ефективност на сградите, и постига положителни резултати по схемата EMAS. За Брюксел например, където в резултат на прилагането на Директива 2012/27/ЕС относно енергийната ефективност бяха постигнати 0,13 % годишни икономии на енергия, Комисията определи в плана си 1 % годишни икономии на енергия, което е осем пъти повече.

1 Навливането на екологосъобразните обществени поръчки в ЕС27, Център за европейски политически изследвания <http://ec.europa.eu/environment/gpp/pdf/CEPS-CoE-GPP%20MAIN%20REPORT.pdf>

2 Заключение на Съвета от 22 септември 2008 г., <http://register.consilium.europa.eu/doc/srv?l=BG&f=ST%2013067%202008%20INIT>

93

Макар тази програма все още да е в процес на изпълнение, приоритетът на OIB, на OIL и на JRC е бил в съответствие с приложимите национални или регионални стандарти. Това не изключва възможността някои от последните сградни проекти на Комисията, и по-специално тези, които се изпълняват в обекта на JRC в Испра, да отговарят на изискванията на Програмата за „зелени“ сгради. В бъдеще OIB ще се присъедини към програмата, ако е налице добавена стойност.

94

Целта на Ръководството за стандартни сградни спецификации (MIT) е да се постигнат характеристиките за пасивни сгради и да се установят следните минимални изисквания за проектите:

- Директива 2010/31/ЕС относно енергийните характеристики на сградите;
- регионални правни минимални изисквания.

В Ръководството също така се съдържат изисквания да се извършват енергийни одити и/или енергийни проучвания с цел да се оценяват прилагането на решения за енергийна ефективност и въвеждането на енергия от възобновяеми източници.

95

Комисията е ангажирана с ролята на публичните органи да служат за образец чрез ангажимента си да прилага изискванията на Директива 2012/27/ЕС относно енергийната ефективност (членове 4 и 5) и OIB (Брюксел) оцени техническото въздействие на Директивата върху сградите си.

Във всеки случай (както по отношение на новите сгради, така и по отношение на ремонтите) амбициите за бъдещите проекти и свързаното с тях финансово въздействие следва да бъдат в съответствие с наличните бюджетни кредити по МФР за периода 2014 – 2020 г.

100

Комисията не ограничава подхода си до енергийната ефективност на дадена сграда и счита, че BREEAM или подобни схеми са с по-пълнен обхват и съответстват в по-голяма степен на нейните политики и на глобалното въздействие на дейностите ѝ върху околната среда.

101

Изискванията на Кодекса за енергийна ефективност по отношение на центрoвете за електронно обработване на данни в сградите на Комисията ще имат много големи финансови последици. Решението за продължаване на действията ще е свързано и със сериозен преглед на сградите, а някои изисквания дори не могат да бъдат изпълнени в сградите на Комисията поради тяхната възраст. Независимо от това вътрешната организация на центрoвете за електронно обработване на данни е в съответствие с препоръките на Кодекса.

Освен своите центрoве за електронно обработване на данни Комисията ползва под наем други такива съоръжения в Люксембург и Брюксел, чиито собственици са подписали Кодекса.

Комисията понастоящем разглежда политиката си по отношение на центрoвете за електронно обработване на данни, включително използването на т. нар. изчислителни облаци.

Заклучения и препоръки**102**

Европейският съюз има водеща роля в проактивната политика в областта на климата и прилагането ѝ на международно ниво, като този подход ще бъде продължен във връзка с новите цели за 2030 г. и предложената цел за намаляване на емисиите на парникови газове с 40 %.

103

Според Комисията EMAS е подходящият инструмент на политиката за намаляване на въглеродния отпечатък на институциите и органите на ЕС.

Освен това съществуват много примери, при които осъществяваните политики във връзка с постигането на целта за намаляване на емисиите с 20 % до 2020 г. се прилагат и по отношение на публични администрации, включително институциите на ЕС и техните служители. Това ще продължи да е така и по отношение на новите цели за 2030 г. (включително предложената цел за намаляване на емисиите на парникови газове с 40 %).

104

Политиката на Комисията е насочена към намаляване на емисиите на парникови газове по разходоефективен и възможно най-цялостен начин, по-специално посредством пакета за климата и енергетиката. С оглед на ограничения дял на емисиите от административни дейности на институциите на ЕС Комисията не счете за целесъобразно да установи задължителни правила за дейностите от този мащаб. Във всеки случай емисиите са обхванати от целите за намаляване, определени на ниво ЕС или на национално ниво.

105

Няма данни, че задължителните правила за всички институции и органи на ЕС ще доведат до по-добри резултати.

106

Комисията възнамерява да продължи разгръщането на EMAS, която представлява обща политика за намаляване на въглеродния отпечатък на административната дейност на институциите и органите на ЕС.

Препоръка за обща политика за намаляване на емисиите на парникови газове

1.

Комисията приема частично тази препоръка. Според Комисията EMAS е подходящият инструмент на политиката за намаляване на въглеродния отпечатък на институциите и органите на ЕС. Поради това Комисията ще вземе под внимание тази препоръка чрез по-нататъшно разгръщане на EMAS.

Освен това Комисията ще продължи да разработва подходящи политики за намаляване на емисиите на парникови газове по разходоефективен и възможно най-цялостен начин, включително във връзка с целта за намаляване на емисиите на парникови газове до 2030 г., въз основа на задълбочени оценки на въздействието, чрез които се предоставя пълна оценка на разходите и ползите, когато е необходимо.

Намаляването на емисиите с най-малко разходи е ключов аспект на сегашната политика и с оглед на това тенденцията е да се определят задължителни цели за намаляване на емисиите на европейско ниво и на ниво държави членки, а не на организационна основа. Така се запазва гъвкавостта за постигане на целите по възможно най-добрия начин.

Въпреки че законодателството на ЕС не налага на публичните администрации конкретни цели за намаляване на емисиите, все пак могат да се предприемат допълнителни действия на това ниво, включително чрез продължаване на разгръщането на EMAS, която представлява обща политика за намаляване на въглеродния отпечатък на административната дейност на институциите и органите на ЕС.

Общ отговор по препоръка 1, букви а) и б)

Комисията не приема тази част от препоръката, тъй като не се отчитат по-общи съображения, като например разходната ефективност и специфичните особености на институциите и органите на ЕС. Такъв подход би изисквал доказателства за предполагаемите ползи.

107

Комисията възнамерява да засили мониторинга на своите емисии на парникови газове по схемата EMAS.

108

Комисията е съсредоточила усилията си върху енергопотреблението на своите сгради, тъй като то е най-големият източник на емисии на парникови газове, при който възвращаемостта на инвестициите е най-добра. Понастоящем Комисията работи по решаването на въпроса с мобилността, която е вторият най-голям източник на емисиите ѝ.

109

Комисията не е използвала в миналото подход за нулев въглероден отпечатък при изчисляването на емисиите от потреблението си на електрическа енергия от възобновяеми източници в Брюксел. През периода 2005 – 2012 г. потреблението на енергия в офис сградите, регистрирани по EMAS, е намаляло с 40,5 % (Брюксел, kWh/m²).

Препоръка за хармонизирано изчисляване и докладване на емисии

2.

Комисията приема препоръката, при условие че успешно бъде разработен методът за определяне на организационния отпечатък върху околната среда (ОООС) по отношение на публичните администрации. Тя счита, че чрез прилагането на EMAS е установила правилен начин за определяне, измерване и докладване на своите най-значителни преки и косвени въздействия върху околната среда, включително емисиите ѝ на парникови газове. Посредством EMAS и засилване на междуинституционалното сътрудничество институциите ще могат да възприемат хармонизиран подход към изчисляването на своите емисии на парникови газове.

а)

Методът за ОООС, препоръчан от Комисията, понастоящем е обект на подробно пилотно изпитване до края на 2016 г. Целите на пилотната фаза включват определянето на някои технически изисквания, които ще бъдат от ключово значение за широкото прилагане на метода в комплексна администрация като Комисията. Освен това резултатите от пилотната фаза вероятно ще доведат до преразглеждане/подобряване на метода за ОООС. В това начинание Комисията отдава предимство на разработването на секторни правила за ОООС за секторите, които оказват най-голямо въздействие върху околната среда. Очевидно секторът на публичната администрация не е един от тях. След като се извърши преглед на резултатите от пилотната фаза и се предостави преразгледаният метод за ОООС, Комисията ще разгледа възможността за стартиране на вътрешна пилотна фаза за разработване на специфични секторни правила за изчисляване и докладване на отпечатъка върху околната среда на Комисията или сходни публични администрации.

110

Политиката или законодателството на ЕС в областта на климата не предвиждат задължителни схеми за компенсиране на емисии. Комисията търси начини за постигане на действително намаление на емисиите чрез съществуващите политики, включително EMAS.

Препоръки за общ подход за доброволно компенсиране

3.

Комисията приема тази препоръка, като същевременно подчертава доброволния подход и независимостта на всяка институция и всеки орган на ЕС при вземането на решение относно целесъобразността на такова възможно компенсиране.

Освен това политиката или законодателството на ЕС в областта на климата не предвиждат задължителни схеми за компенсиране на емисии. Комисията ще продължи да търси начини за постигане на реално намаление на емисиите чрез съществуващите политики, включително EMAS.

При общ подход към компенсирането на емисии трябва също така да се вземат предвид

- i) необходимостта да се избегне обезсърчаването на по-нататъшните усилия за постигане на действително намаление на емисиите,
- ii) съществуващите механизми, включително търговията с емисии, и
- iii) наличието на режими за докладване и схеми за компенсиране с достатъчно високо качество. Освен това ще бъде необходима оценка на отражението върху ресурсите на ЕС и използването на публични средства.

4.

Комисията приема тази препоръка. Съществува много широк набор от възможни компенсационни кредити с много променливо качество.

Съществуват правила, които уреждат използването на компенсации с цел постигане на съответствие със законодателството на ЕС в областта на климата и които, от съображения за последователност, следва да бъдат отразени при всяко използване на компенсиране от институциите на ЕС. Тези правила се отнасят както за количеството, свързано със собствените действия, така и за вида, за който се счита, че е с достатъчно качество. От съществено значение например е да се гарантира, че използваните за компенсиране действия са допълващи, подлежат на надежден мониторинг, докладване и проверка с цел свеждане до минимум на възможностите за измами, както и че са обект на счетоводни правила, чрез които се избягва възможността за двойно отчитане.

Комисията ще продължи да отдава първостепенен приоритет на търсенето на начини за действително намаление посредством съществуващите политики, включително чрез EMAS, като същевременно разглежда и други възможности, като компенсирателно.

5.

Комисията приема тази препоръка, като същевременно признава, че ползата за местното население е само едно от съображенията, което следва да бъдат взети под внимание при оценяване на качеството на компенсациите.

111

Комисията споделя констатацията на Сметната палата, че институциите следва да приемат и/или да използват по-ефективно схемата EMAS.

112

EMAS е силен и ресурсоемък инструмент за управление, а бързото му прилагане не е съвместимо с финансовите ограничения на повечето институции на ЕС. Ограниченията в обхвата на EMAS са част от самата система EMAS. EMAS трябва да се прилага по разходоефективен и възможно най-цялостен начин.

113

Като цяло в повечето случаи се използва някакъв вид ЕОП, въпреки че много процеси не са напълно екологосъобразни. Само около една четвърт от договорите не са включвали екологосъобразни критерии. Този резултат показва, че институциите се представят по-добре от средното ниво за публичните институции в Европа. Според проучване (вж. бележка под линия 1 в отговора на Комисията), основано на проведено в целия ЕС изследване, средно 54 % от публичните институции са включили екологосъобразен критерий при последната си покупка през периода 2009 – 2010 г. за 10 приоритетни групи продукти (строителство, електроенергия, продукти и услуги за почистване, текстил, храни и кетърингови услуги, обзавеждане, ИТ офис оборудване, копирна и графична хартия, продукти и услуги за озеленяване, транспорт).

По отношение на повечето от своите ремонти на сгради и/или нови сгради Комисията обикновено прилага стандарта за отлично качество BREEAM, който не се ограничава до енергийни характеристики.

114

Комисията обмисля да извърши по-нататъшна оценка на това дали участието в Европейския кодекс за енергийна ефективност в централите за електронно обработване на данни е съвместимо с финансовите перспективи, и по-специално по отношение на административните бюджетни кредити.

Препоръки за пълно прилагане на EMAS и екологосъобразните обществени поръчки

6.

Комисията приема тази препоръка и напълно подкрепя популяризирането на схемата EMAS. Ограниченията в обхвата на EMAS са част от самата схема, като целта е да се даде възможност на всяка организация да вземе мерки, свързани с най-значимите екологични аспекти.

Комисията ще разгледа подписването на Европейския кодекс за енергийна ефективност в централите за електронно обработване на данни след допълнително оценяване на съвместимостта му с финансовите перспективи, и по-специално по отношение на административните бюджетни кредити.

7.

Комисията приема тази препоръка. С настоящото преразглеждане на Финансовия регламент/Правилата за прилагането му се въвежда регулаторна рамка, чрез която се насърчават в по-голяма степен екологосъобразните обществени поръчки, включително оценката на разходите за целия жизнен цикъл, в съответствие с Директива 2014/24/ЕС.

Комисията ще продължи разработването на документи с насоки във връзка с емисиите на парникови газове и ще популяризира тези документи в групата GIME.

Съда на Европейския съюз

Въведение (01—11)

Следвайки обичайния си подход във връзка с годишните доклади и всеки друг специален доклад, администрацията на Съда обръща особено голямо внимание на бележките на Сметната палата и винаги се стреми да вземе мерките, които са необходими, за да изпълни евентуално отправените препоръки.

Видно от настоящия специален доклад, Съдът отдава голяма важност на опазването на околната среда и — независимо от наложените през последните години ограничения от гледна точка на човешки и финансови ресурси — твърдо се е ангажирал с тази сфера, по-специално въз основа на широката и структурирана рамка EMAS (Eco Management and Audit Scheme). Впрочем, както показва постигнатото намаление на емисиите на парникови газове, този ангажимент вече доведе до значими резултати.

Съответно, по същество с отговорите по-долу трябва да се даде полезна конкретна информация във връзка с някои бележки и препоръки на Сметната палата.

Бележки (12—101)

Като цяло напредъкът на отделните европейски институции в областта на екологичната политика би трябвало да се преценява и от гледна точка на ресурсите, които те са били в състояние да заделят за тази цел. Ето защо е уместно да се подчертае, че усилията и действията, които са предприети от Съда и са споменати в настоящия специален доклад, са извършени с възможно най-малко средства (в частност със създаването на една-единствена нова длъжност, предоставена от бюджетния орган и заета през 2012 г.).

Това позволява да се направи по-справедлива оценка на значението на постигнатия до момента напредък, по-специално като:

- започването на изпълнението на проекта EMAS, извършването на много подробен анализ на емисиите на парникови газове вследствие от дейността на Съда през 2010 г. и актуализирането на ключовите позиции от въглеродния баланс за 2011 г. и 2012 г.,
- същественото намаляване на емисиите на парникови газове от 2010 г. насам благодарение на изпълнението на няколко действия с цел подобрене,
- отчитането в по-голяма степен на екологичните критерии в рамките на поканите за представяне на оферти,
- прилагането на стандарта BREEAM при планираното пето разширение на сградите на Съда.

Пълнота на въглеродния баланс на Съда и значително подобрене, що се отнася до емисиите на въглероден двуокис, отделяни при неговата дейност (12—61)

В стремежа си да вземе конкретни мерки, за да намали емисиите си на парникови газове, още през 2010 г. администрацията на Съда направи първоначален анализ на емисиите на парникови газове, свързани с неговата дейност, като за 2011 г. и 2012 г. ключовите позиции от въглеродния баланс бяха актуализирани през 2013 г.

В това отношение е важно да се подчертае, че Съдът реши обхватът на анализа да бъде много широк, като позицията „Пътувания“ включи не само пътуването от дома до работното място и обратно, но и служебните пътувания, както и пътуванията на посетителите. В допълнение, полаганите усилия за подобрене, що се отнася до емисиите на въглероден двуокис, отделяни при дейността на Съда, не са съсредоточени единствено в аспекта „Енергия“.

Въз основа на извършените впоследствие анализи може обективно да се констатира, че от 2010 г. насам емисиите на Съда намаляват, по-специално в следните области:

- между 2011 г. и 2012 г. емисиите на парникови газове от областта „Пътувания на посетители“ са намалели с 14 %,
- между 2010 г. и 2011 г. и между 2011 г. и 2012 г. емисиите на парникови газове, свързани с потреблението на електроенергия, са намалели съответно с 98 % и 6 %,
- между 2011 г. и 2013 г. разходите за третиране на отпадъците бяха намалени с 25 %, а за същия период количеството на битовите отпадъци намалело с 10 %.

Тези намаления в частност са резултат от следните проекти:

- сключването на договор за зелена енергия с доставчика на електроенергия,
- въвеждането на мерки за подобряване на изолацията на сградите,
- оптимизацията на енергийното планиране на някои сгради,
- намаляването на количеството органични отпадъци и подобряването на разделното събиране на отпадъците.

В допълнение, благодарение на по-точната оценка на емисиите, свързани с „пътуванията от дома до работното място и обратно“ и с „изтичанятия на хладилни газове“, бе подоброено качеството на данните по тези две позиции от въглеродния баланс, като така се намалява степента на несигурност, що се отнася до тези позиции.

С цел прозрачност докладите относно въглеродния баланс на Съда бяха публикувани на неговата интернет страница Curia и така са достъпни за европейските граждани.

Що се отнася до обстоятелството, че все още не е въведена система за компенсиране на емисиите на парникови газове, администрацията на Съда счита, че финансирането на такива проекти за компенсиране трябва да се обмисля едва когато са изчерпани всички други възможности за елиминиране и намаляване на наличните емисии, като тя по-специално цели да запази силната мобилизация на всички участници в рамките на институцията и да насърчи в по-голяма степен предприемачеството на необходимите инициативи в тази област. Освен това според администрацията на Съда финансирането на такива проекти за компенсиране изисква предварително да бъде приет съвместен подход на междуйнституционално равнище, в частност с оглед определянето на подходяща бюджетна рамка, на критериите и видовете проекти, които могат да бъдат одобрени, както и на бюджетното финансиране, което може да бъде заделено за тази цел.

Твърд ангажимент на Съда при изпълнението на проекта EMAS (62—75)

Следва да се подчертае, че през 2012 г. Съдът се зае много активно с изпълнението на проекта EMAS, по-конкретно с назначаването на координатора за EMAS.

На първо време администрацията на Съда постави акцент преди всичко върху важността на редовното осведомяване на службите и персонала и на създаването у тях на интерес към екологичните въпроси.

След това бе създадена оперативна структура на две нива, за да се осигури трайното управление на проекта EMAS.

През 2013 г. бе направено рамково проучване с цел да се изготви пътната карта на проекта EMAS в институцията. Наред със задачата да направи равностметка на екологичното състояние на институцията от гледна точка на изискванията на Регламента EMAS, това проучване имаше за основна цел да определи необходимите етапи, за да се стигне до регистрация, която, съгласно предложения график, би трябвало да стане факт през 2016 г.

Що се отнася до екологичните цели, и по-специално до намаляването на емисиите на парникови газове, администрацията на Съда по-скоро подкрепя поставянето на относителни цели (например, свързани с площта на сградите и/или броя на лицата), които могат да бъдат измерени с помощта на показателите, фигуриращи в Регламента EMAS (ЕО № 1221/2009). Всъщност установяването на цели в абсолютни числа, препоръчано от Сметната палата, ще е релевантно само ако стоящата в основата база данни е достатъчно солидна и ако изменението на избрания показател може да даде съгласувана във времето информация. Условиата, необходими за определянето на достатъчно надежден цифров показател, на този етап не са налице, но в близко бъдеще, с напредъка на проекта EMAS, те би трябвало да бъдат изпълнени.

Насърчаване на включването на екологичните критерии в обществените поръчки („зелени“ покупки) (77—89)

Администрацията на Съда споделя усилията на Сметната палата да насърчи включването на екологичните критерии в обществените поръчки и така да допринесе за по-устойчиво развитие, като преди всичко използва разпространявания от Комисията „Green Public Procurement toolkit“. По тази причина ръководството (vade-mecum) на Съда относно обществените поръчки съдържа специален абзац, посветен на екологичните обществени поръчки, който впрочем съдържа директен линк към съответната информация на Европейската комисия. Според администрацията на Съда обаче службите разпоредители на всяка институция би трябвало да запазят достатъчна свобода на усмотрение, що се отнася до екологичните критерии, за да могат внимателно да претеглят различните критерии за оценка съобразно особеностите на отправените покани за представяне на оферти.

Релевантност на стандарта REEAM с оглед по-същественото намаляване на екологичното въздействие на сградния фонд на Съда (90—101)

За да сведе до минимум екологичното въздействие на сградния си фонд, във връзка с планираното пето разширение на сградите на Съда администрацията на Съда предпочете стандарта BREEAM пред стандарта GBP, споменат от Сметната палата като референция. Всъщност стандартът BREEAM не се ограничава само до аспекта „икономия на енергия“, а включва и други, поне също толкова важни (като потреблението на вода, управлението на отпадъците и устойчивата мобилност) — нещо, което със сигурност е причината, поради която този стандарт е най-широко прилаганият в рамките на европейските институции.

Изводи и препоръки (102—114)

Като цяло Съдът приема положително бележките и препоръките, съдържащи се в настоящия доклад на Сметната палата.

В съответствие с изводите на Сметната палата, Съдът признава важноста да се присъедини към системата EMAS и е предприел активни действия в тази насока от 2012 г. насам, по-специално с назначаването на координатора за EMAS, което стана възможно, след като бюджетният орган предостави съответната длъжност. Независимо от необходимостта от икономия на средства, пред която е изправен в контекста на настоящата бюджетна криза, Съдът планира регистрацията му по EMAS да стане факт през 2016 г.

Успоредно с това Съдът възнамерява да продължи да подобрява въглеродния си баланс и да насърчава използването на екологичните критерии при обществените поръчки, които са от неговата компетентност, при спазване на приложимите нормативни разпоредби. В допълнение, предстоящото пето разширение на сградите на Съда ще спомогне изцяло за намаляването на екологичното въздействие на сградния фонд на Съда благодарение на спазването във възможно най-голяма степен на изискванията на BREEAM в тази област.

На последно място, Съдът особено подкрепя препоръките на Сметната палата, насочени към постигането на по-голяма хармонизация на подходите и укрепването на междуинституционалното сътрудничество в проверяваната област, в частност с инициативите, които Комисията е предприела или предстои да предприеме. Във връзка с това администрацията на Съда е готова да участва в дейностите, които ще са необходими, за да се определят по-добри съвместни подходи.

Европейската централна банка

Европейската централна банка (ЕЦБ) цени високо направения от Европейската сметна палата одит за това как институциите и органите на ЕС изчисляват, намаляват и компенсират своите емисии парникови газове и приветства нейния специален доклад. ЕЦБ е твърдо убедена в значимостта на устойчивите политики и в ефективността на съгласуваните усилия за справяне с предизвикателствата, пред които са изправени нашата икономика и природната среда. Ето защо ЕЦБ е особено признателна за общите констатации на Сметната палата по отношение на възможностите, които биха произтекли от установяването на общ подход на институциите на ЕС с цел те да допринесат за постигане на дългосрочната цел на Европейския съюз за намаляване на емисиите.

В този контекст ЕЦБ също така отбелязва становището на Сметната палата, че банката е предприела стъпки за намаляване на негативното въздействие от административната ѝ дейност върху околната среда, както е отбелязано в Доклада относно управлението от страна на ЕЦБ на емисиите въглероден двуокис, отделяни при нейната дейност, публикуван на 28 април 2014 г. В допълнение към отговорите на ЕЦБ към споменатия доклад, по-долу са изложени коментарите на ЕЦБ по констатациите и препоръките от специалния доклад.

Параграф 8 – Таблица 1

Увеличението от 1448,5 щатни бройки в ЕЦБ, приравнени към работа на пълен работен ден, през 2012 г. до 2602 щатни бройки, приравнени към работа на пълен работен ден, през 2014 г. се дължи основно на създаването на единния надзорен механизъм.

Параграф 23

Що се отнася до емисиите, причинени от пътуването на служителите от техните домове до работното място, ЕЦБ понастоящем разработва метод за изчисление с цел да те да бъдат включени при следващото докладване на въглеродния отпечатък.

Параграфи 83 и 88

ЕЦБ оценява становището на Сметната палата, че банката на практика е направила задължителни посредством вътрешни инструкции и системен мониторинг екологосъобразните обществени поръчки във всички съответни случаи. Тя планира да започне да докладва за резултатите си по отношение на прилагането на своите Насоки за устойчиви обществени поръчки в годишните изявления във връзка с околната среда.

Препоръки 1–7

ЕЦБ приветства и подкрепя препоръките на Сметната палата за разработването на общи политики за намаляване на емисиите парникови газове, за хармонизирано изчисляване и докладване на емисии и за компенсиране на остатъчните емисии. Също така ЕЦБ напълно подкрепя целта на доброволния Европейски кодекс за енергийна ефективност в центровете за данни „да намали потреблението на енергия в центровете за електронна обработка на данни навсякъде в Европа, като по този начин намали емисиите, ограничавайки глобалното затопляне и спестявайки средства“ и ще обмисли евентуалното си присъединяване като участник в него.

Европейската сметна палата

Генералният секретариат (ГС) на Европейската сметна палата приветства констатациите, изложени от Европейската сметна палата, и изразява своето одобрение за отправените от Палатата препоръки за подобряване.

Препоръка 2

ГС приема препоръката и ще въведе механизми за изчисляване и докладване на своите преки и непреки емисии на парникови газове, като също така ще определи целево ниво за намаляването им. Действията по въглеродния отпечатък и изпълнението на методологията за парниковите газове ще бъдат определени като предварителна цел в програмата за опазване на околната среда в края на текущия проект EMAS.

Препоръки 3–5

ГС приема препоръките и ще определи политика за компенсация на остатъчните емисии на парникови газове на Сметната палата, като също така ще въведе компенсиране с високо качество. Тези действия ще бъдат предприети незабавно след завършване на действията, описани под препоръка 2.

Препоръка 6

ГС приема препоръката и ще регистрира Европейската сметна палата в Европейската схема за управление по околна среда и одит. Прилагането на система за управление на околната среда от типа на EMAS тече понастоящем. Първоначалният екологичен преглед и одита на съответствието на сградите на Сметната палата с регулаторните изисквания стартираха на 10 април 2014 г.

ГС също така подкрепя общата концепция и цели на доброволния Кодекс на ЕС относно енергийната ефективност на центровете за електронна обработка на данни „да намали потреблението на енергия в центровете за електронна обработка на данни навсякъде в Европа, като по този начин намали емисиите, ограничи глобалното затопляне и спести средства“. Поради това ГС ще разгледа възможността да се присъедини към Кодекса след извършване на анализ на разходите и ползите от възможните последици и рискове. Много добри практики, като например виртуализацията и „зелените“ обществени поръчки за ИТ хардуер, вече се прилагат от службите на Сметната палата.

Препоръка 7

ГС приема препоръката и ще продължи да използва екологосъобразни обществени поръчки по по-систематичен начин, като включи ЕОП в системата на Сметната палата за управление на околната среда — по-специално, като разработи вътрешни процедури и като извършва систематичен мониторинг.

Европейската служба за външна дейност

Европейската служба за външна дейност (ЕСВД) бе създадена на 1 януари 2011 г. и премести по-голямата част от своя персонал в централата си в нова, модерна сграда, която е съобразена с най-добрите стандарти за потребление на енергия и опазване на околната среда. Освен това ЕСВД наследи три по-стари сгради от Съвета. Договорът за техния наем изтича през 2018 г. и в момента ЕСВД обмисля как най-добре да подобри тяхната ефективност и какви алтернативи предлага пазарът на недвижими имоти в Брюксел.

Управлението на сградите на ЕСВД в Брюксел е възложено на Службата за инфраструктура и логистика (OIB) чрез споразумение за нивото на обслужване и ЕСВД очаква от OIB да прилага най-добрите практики за управление на недвижимо имущество и съоръжения.

През 2012 г. ЕСВД подписа договор за доставка на електроенергия високо напрежение от екологични източници за сградите на централата (договор EEAS-106-DIVA4-SUP-DIR). Той предвижда доставка на 100 % екологична електроенергия (LGO) и е съобразен с изискванията относно лицензите за доставка на федерално и регионално равнище в Белгия.

Що се отнася до доброволното участие в Схемата на Общността за управление по околна среда и одит (EMAS), ЕСВД желае да научи повече за управлението на тази програма и степента, в която тя може да бъде приложена по неутрален начин по отношение на ресурсите. Също така ЕСВД е отворена към въвеждането на принципите на екологосъобразните обществени поръчки. За съжаление, това не винаги е възможно в делегациите на ЕС в страни извън Съюза.

Въпреки това има някои добри примери в делегации — в момента се проучват възможностите за монтиране на слънчеви панели или вече се монтират слънчеви панели в сградите на делегациите в Камбоджа, Кабо Верде, Самоа и Косово.

При нови строителни проекти в Бурунди, Нигер и Мексико поискахме от архитектите да разработят решения за намаляване на емисиите на парникови газове и да отделят внимание на екологичните аспекти на проектите (например устойчиви материали, биоклиматични решения, използване на алтернативни източници на енергия и т.н.). На други пазари на имоти съществуват повече трудности.

ЕСВД се ангажира да увеличи своите усилия за ограничаване на емисиите на парникови газове в рамките на оперативните ограничения, с които трябва да се съобразява.

Европейски икономически и социален комитет и Комитета на регионите на Европейския съюз

65 - Таблица 6

Пет от шестте сгради на Комитетите са неразривна част от обхвата на схемата за управление на околната среда и одитиране (EMAS). Шестата сграда се ползва съвместно с Комисията, която е неин собственик. Затова тази сграда не беше включена в обхвата на системата на Комитетите за управление на околната среда, макар че служителите на Комитетите, които работят в нея, трябва да спазват съответните процедури на EMAS.

Понастоящем Комитетите обмислят възможността да включат и тази сграда в техния обхват.

72

ЕИСК и КР считат, че трябва да бъдат взети предвид всички важни законови изисквания (инвестиции) и проверки, произтичащи от EMAS.

83

През 2014 г. Комитетите решиха, че в бъдеще всички техни дирекции ще извършват задължителни консултации с екипа за EMAS относно екологосъобразните обществени поръчки в случаите, в които стойността на договора надвишава 60 000 EUR.

91

ЕИСК и КР споделят мнението, че институциите и органите на ЕС трябва да се стремят сградите им да отговарят на всеобхватните критерии за строителство на инструментариума за екологосъобразните обществени поръчки (т. нар. **GPP toolkit**).

Но в градския район на Брюксел, където са разположени сградите на Комитетите, възможностите за използване на местни енергийни ресурси от възобновяеми източници в района на самите сгради са ограничени. Затова Комитетите не могат да приложат вариант б) от инструментариума за **GPP** за своите сгради.

Дори ако Комитетите увеличат значително броя на слънчевите панели върху своите сгради, това ще покрие само малък процент от общото потребление на електроенергия. Комитетите проучват възможността за разполагане на инсталация за комбинирано производство на енергия с цел да бъде намален техният отпечатък върху околната среда.

101

ЕИСК и КР направиха анализ на кодекса за поведение, при който констатираха, че в него се обръща конкретно внимание на централите за данни, създадени след 2011 г., докато централите за данни на Комитетите датират от 2004 г.

Присъединяването към кодекса за поведение би наложило ненужни тежести на Комитетите, които вече приложиха много от съдържащите се в кодекса добри практики по отношение на ИТ оборудването и услугите.

105

Въпреки липсата на обвързващи правила за всички институции, Комитетите постигнаха осезаеми резултати в усилията си за намаляване на емисиите посредством EMAS:

През 2013 г. потреблението на природен газ на човек беше с 51 % по-ниско в сравнение с 2008 г., а съответното потребление на електроенергия – с 21 % по-ниско в сравнение с 2008 г.

109

Комитетите биха искали да подчертаят, че освен че купуват „зелена“ електроенергия, те успяха и да намалят своето енергийно потребление посредством технически инвестиции (вж. също параграф 105).

Препоръка 2

ЕИСК и КР са съгласни с препоръката. След като бъде въведен хармонизиран стандарт, Комитетите ще обмислят възможността да изчисляват своите преки и непреки емисии на парникови газове и да изготвят конкретен план за действие. Докато не бъде въведен хармонизиран метод за изчисляване на въглеродния отпечатък, Комитетите ще инвестират своите ресурси в мерки за смекчаване на въглеродния отпечатък.

Препоръка 3

ЕИСК и КР са съгласни с препоръката, че институциите и органите на ЕС трябва да разработят общ подход по този въпрос.

И все пак разходи за компенсиране на емисиите следва да се правят едва след като са направени всички възможни инвестиции за намаляване на въздействието на Комитетите върху околната среда.

111

Комитетите биха искали да подчертаят, че използват пълноценно изготвените от Комисията инструменти за управление на околната среда.

114

Вж. отговора на параграф 101.

Препоръка 6

Вж. отговорите на параграфи 65 и 101.

Препоръка 7

ЕИСК и КР са съгласни с препоръката. През 2014 г. Комитетите решиха, че всички дирекции ще извършват задължителни консултации с екипа за EMAS относно екологосъобразните обществени поръчки в случаите, в които стойността на договора надвишава 60 000 EUR.

Европейската инвестиционна банка

Общи бележки

Европейската инвестиционна банка (ЕИБ) би желала да изкаже своята благодарност на Европейската сметна палата (ЕСП) за отправената към ЕИБ покана да участва на доброволен принцип в одита „Как институциите и органите на ЕС изчисляват, намаляват и компенсират своите емисии от парникови газове?“.

Като банката на Европейския съюз, ЕИБ поставя корпоративната отговорност в центъра на своята дейност и има доказан опит в оценката и овладяването на въздействието си върху околната среда. ЕИБ приема постижения на банката в тази област и има удоволствието да представи следните допълнителни коментари по предварителните констатации:

19 и 24

ЕИБ подлага на постоянен преглед установените източници на емисии парникови газове и ще коригира отчетния обхват, където това е целесъобразно и практически приложимо.

42

ЕИБ намали емисиите на глава от 11,10 т CO₂e през 2007 г. на 7,10 т CO₂e през 2012 г. – намаление с 36 %.

45, 48 и 50

Според ЕИБ, отчитането на въглеродни емисии на глава отразява по-точно ефекта от производствените фактори, като търговски обеми и брой на служителите, върху въглеродните емисии.

58

След въвеждане на дългосрочни мерки за намаляване на въглерода, в сила в значителна степен, ЕИБ реши да компенсират остатъчните въглеродни емисии, като започна от емисиите през 2013 г. и избра проекта REDD+¹, спрямо който да приложи компенсации.

Препоръка 1

ЕИБ би приветствала обща политика за намаляване на въглеродния отпечатък от административните операции на институциите и органите на ЕС, както се предлага в препоръката.

Препоръка 2

ЕИБ приветства въвеждането на хармонизиран подход за изчисляване и отчитане на преките и косвените емисии на парникови газове за институциите и органите на ЕС.

Препоръки 3-5

От 2013 г. ЕИБ компенсира остатъчните си въглеродни емисии чрез въглеродни кредити, генерирани от проекта REDD+, който е одобрен по Утвърденият въглероден стандарт (УВС) и инициативата „Алианс за климата, общността и биоразнообразието (ССВА) – златно ниво, което не само допринася за намаляване на емисиите, но и за устойчивото развитие и благосъстоянието на местното население.

Препоръка 6

ЕИБ взема предвид препоръката на ЕСП и ще я разгледа обстойно в контекста на прилагане на системата си за управление на околната среда.

¹ Инициативата за ограничаване на емисиите, причинени от обезлесяването и влошаването на състоянието на горите (REDD), бе подета от Организацията на обединените нации, за да спомогне за спиране на унищожаването на горите в света. Освен мерките за спиране на обезлесяването, REDD отдава дължимото на опазване на дивата природа, развитие на местните общности, създаване на работни места и подобряване на въглеродните запаси на горите, наред с другите ползи за общественото развитие.

Европейската агенция за авиационна безопасност

ЕААБ напълно признава важноста от свеждане до минимум на въздействието от дейностите на Агенцията върху околната среда и емисиите на парникови газове. Опазването на околната среда в областта на гражданската авиация е част от законните правомощия на Агенцията като регулаторен орган.

През периода на установяване след създаването на Агенцията през 2003 г. ЕААБ не беше в състояние да отдели време и ресурси за разработване на всеобхватни мерки за намаляване на емисиите на парникови газове. ЕААБ вече достигна стабилен период на развитие и може да обърне внимание на този въпрос в резултат на няколко приети наскоро управленчески решения:

- 1) Стартирането през 2014 г. на общоорганизационна инициатива Project GREEN („ЗЕЛЕН проект“) в областта на околната среда, която беше представена от изпълнителния директор;
- 2) Преместването на ЕААБ в нова предназначена за един наемател сграда, предвидено за 2016 г., което ще предостави повече възможности за намаляване на въглеродния отпечатък на ЕААБ; и
- 3) Централизиране на основните оперативни дейности (напр. обществени поръчки, служебни пътувания и управление на конференции), като всичките са застъпени в Project GREEN.

Целта на Project GREEN е да повиши осведомеността относно задълженията на ЕААБ във връзка с околната среда и ангажимента ѝ да поддържа добри съседски отношения. Конкретните задачи на проекта ще бъдат:

- 1) Определяне на политика в областта на околната среда, като се вземат предвид естеството и въздействието от дейностите на ЕААБ;
- 2) Определяне на ключови екологични показатели и поетапни цели;
- 3) Въвеждане на процедура за екологосъобразни обществени поръчки; и
- 4) Съвместни действия с местната общност по екологични проекти.

18 и 19

В Project GREEN се разглеждат начини за изчисляване и докладване на екологичните показатели на ЕААБ, включително емисиите за 2014 г. и годините след това, като 2013 г. се използва като база. При избора на най-добра практика за изчисляване и докладване на емисиите ще бъде взет предвид докладът на Европейския парламент за въглеродния отпечатък.

45

Project GREEN ще определи цели за намаляване на емисиите на ЕААБ на парникови газове, най-вероятно като се използва 2013 г. за сравнение.

59

Относно компенсирането на въглеродните емисии през 2012 г. ЕААБ въведе компенсации на въглеродните емисии за служебни пътувания с влак. В допълнение, Project GREEN ще насърчи „благоприятни за климата“ средства за транспорт за пътуване до местоработата, служебни пътувания и посещения на Агенцията. Ще се обмисли компенсирането на въглеродните емисии за служебни пътувания със самолет, но в рамките на бюджетните ограничения.

65

Project GREEN ще разгледа евентуалното поетапно въвеждане на определени елементи от EMAS предвид предстоящото преместване в ново седалище през 2016 г. ЕААБ ще обмисли как да отчита екологичните си подобрения чрез други, не толкова официални схеми като EMAS.

Препоръка 1

ЕААБ приветства препоръката за обща политика за намаляване на емисиите на парникови газове. Подобна политика трябва да вземе предвид разнообразния кръг дейности на институциите и органите на ЕС. При изготвянето на обща политика Комисията следва да се консултира с институциите и органите на ЕС и да разгледа възможността за цялостно или частично субсидиране на разходите по изпълнението ѝ. Да се обърне внимание, че Project GREEN предвижда определянето на цели за намаляване на емисиите на парникови газове.

Препоръка 2

Project GREEN ще обмисли как да приложи препоръчания от Комисията метод за определяне на организационния отпечатък върху околната среда в контекста на дейностите на ЕААБ.

Препоръки 3, 4 и 5

ЕААБ приветства възможността да работи съвместно с институциите и органите на ЕС за разработване на общ подход за доброволно компенсиране, основан на регистър от признати схеми, които осигуряват компенсации с високо качество.

ЕААБ признава, че разработването на общ подход за компенсиране трябва да допринесе не само за намаляване на емисиите, но и за устойчиво развитие в полза на местното население, засегнато от проекта. Ако се стигне до прилагането на схема за компенсиране на равнище институции на ЕС и до използването ѝ от всички агенции и органи на ЕС, може би трябва да се предвидят икономии от мащаба на производството.

Препоръка 6

Project GREEN ще разгледа евентуалното поетапно въвеждане на определени елементи от EMAS предвид предстоящото преместване в ново седалище през 2016 г. ЕААБ ще обмисли ползите от отчитане на екологичните си подобрения чрез други, не толкова официални схеми като EMAS.

В Project GREEN ще се обмислят също ползите от регистрирането на ЕААБ по Европейския кодекс за енергийна ефективност в централите за данни, особено в контекста на преместването в ново седалище през 2016 г.

Трябва да се отбележи, че чрез Project GREEN ЕААБ поема ангажимента да поддържа добри съседски отношения с местната общност.

Препоръка 7

ЕААБ приветства предложението за изменение на финансовите правила и/или правилата за възлагане на обществени поръчки с оглед насърчаване и улесняване на „екологосъобразните обществени поръчки“. Project GREEN подкрепя разработването на стандартни разпоредби за „екологични съображения“ в процедурите на ЕААБ за обществените поръчки, а след разработването им ще проследява тяхното прилагане. В спецификациите (технически, критерии за избор/възлагане) ще бъдат използвани и включени разпоредби за инструментите за екологосъобразни обществени поръчки, където е необходимо.

Европейската агенция за околната среда

19 - Таблица 2

През 2012 г., също както в предходни години, ЕАОС закупи електроенергия само от възобновяеми източници. През 2012 г. емисиите, дължащи се на отопляване на основната ни сграда на Kongens Nytorv 6, възлязоха на 71 тона CO₂. Тези емисии бяха компенсирани заедно с емисиите, дължащи се на отопление през 2010 и 2011 г. (вж. параграф 54 от доклада).

Препоръки

ЕАОС се съгласява напълно с препоръките на Сметната палата.

Европейската агенция по лекарствата

12 - 13

Европейската агенция по лекарствата предприе начални действия за намаляване на въглеродния отпечатък, като най-важното от тях беше закупуване на електроенергия от възобновяеми източници. Електроенергията е главният източник на въглеродни емисии за Агенцията и чрез закупуването на електроенергия от 100 % възобновяеми източници емисиите бяха сведени до нула.

Освен това Агенцията не изгаря гориво, нито разполага със собствени превозни средства.

За да подготви допълнително почвата за въвеждане на общ подход за изчисляване на въглеродния отпечатък, Агенцията проследява също емисиите вследствие на служебни пътувания и посещения на Агенцията, когато пътуванията са организирани от Агенцията. Пътуването до работното място без кола се налага от решението на Агенцията да не наема места за паркиране от 2015 г. нататък, а като допълнителна подготвителна мярка в насоките на ЕМА относно процедурите за възлагане на обществени поръчки ще бъдат включени екологични критерии.

18

Като резултат от приемането през декември 2013 г. на Стратегия на ЕМА за околната среда, в която Агенцията поема ангажимента да спазва Закона за изменение на климата на Обединеното кралство от 2008 г. и приетите през юни 2013 г. насоки на Обединеното кралство за докладване по въпросите на околната среда, в бъдеще Европейската агенция по лекарствата ще включва информация за околната среда в годишните си доклади.

19

В очакване на обща инструкция как да се докладват данни за околната среда Европейската агенция по лекарствата може да включи в нефинансовата информация относно потреблението на енергия, превода и отпадъците малка част данни за съответните ключови показатели за ефективност.

45

Определянето на цели по отношение на емисиите на парникови газове ще влезе в плана за действие, който ЕМА ще изготви като част от системата за управление на околната среда.

65

Като част от поетия от ЕМА ангажимент по отношение на околната среда, Агенцията започна екологичен преглед. В резултат от прегледа ще се състави политика в областта на околната среда и ще се изгради система за управление на околната среда. Окончателната регистрация по схемата на ЕС за управление по околна среда и одит (EMAS) е предвидена за 2015 г.

99 - 100

Европейската агенция по лекарствата представи на вниманието на наемодателя програмата на ЕС за сертифициране на екологични сгради и беше уведомена, че наемодателят е започнал регистриране по програмата.

101

Агенцията се подготви за регистрация по Европейския кодекс за поведение относно центрове за данни за енергийна ефективност.

Службата за хармонизация във вътрешния пазар (марки и дизайни)

По отношение на констатациите от одита „Как институциите и органите на ЕС изчисляват, намаляват и компенсират техните емисии на парникови газове?“, след анализ на съдържанието им, извършен от съответните служби на Службата за хармонизация във вътрешния пазар (ОНИМ), тези констатации не пораждаха никакъв конкретен коментар от страна на ОНИМ.

Констатациите, които се отнасят конкретно до ОНИМ, отразяват правилно управлението на околната среда на ОНИМ към момента на изготвянето на одита.

Общите констатации, отнасящи се до всички анализирани институции и агенции, отговарят на обективните данни, съдържащи се в одита.

Заключенията и препоръките от одита са добре обосновани и разумни. Те посочват начина за укрепване на доверието в провежданата от Европейския съюз политика в областта на околната среда чрез даване на собствен пример.

КАК ДА СЕ СДОБИЕМ С ПУБЛИКАЦИИТЕ НА ЕС?

Безплатни публикации:

- един екземпляр:
чрез EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>);
- повече от един екземпляр или постери/карти:
от представителствата на Европейския съюз (http://ec.europa.eu/represent_bg.htm),
от делегациите в страни извън Европейския съюз (http://eeas.europa.eu/delegations/index_bg.htm),
като се свържете с услугата Europe Direct (http://europa.eu/europedirect/index_bg.htm)
или като се обадите на 00 800 6 7 8 9 10 11 (безплатен номер в ЕС) (*).

(*) Информацията, както и повечето обаждания са безплатни (възможно е обажданията от мрежата на някои оператори, от обществени телефони или от хотели да бъдат таксувани).

Платени публикации:

- чрез EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>).

Платени абонаменти:

- чрез някой от търговските представители на Службата за публикации на Европейския съюз (http://publications.europa.eu/others/agents/index_bg.htm).

За да се ползва с доверие политиката на Европейския съюз в областта на климата, институциите и органите на ЕС трябва да заемат челно място в разработването и прилагането на политики за намаляване на своите емисии на парникови газове. Настоящият специален доклад разглежда въпроса за това как институциите и органите на ЕС се справят с предизвикателство да допринесат за постигането на целта на Европейския съюз за намаляване на емисиите с най-малко 20 % в сравнение с 1990 г. чрез ограничаване на ефекта от своите административни дейности върху околната среда.

ЕВРОПЕЙСКА
СМЕТНА
ПАЛАТА

Служба за публикации